

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

#dětskéskupiny

Ministerstvo práce a sociálních věcí
Projekt „Podpora implementace dětských skupin“

reg. č.: CZ.03.1.51/0.0/0.0/15_009/0002266

**Zkouška profesní kvalifikace
Chůva pro děti v dětské skupině
(kód: 69-073-M)
Doporučující metodický materiál**

2022

Obsah

Seznam zkratk.....	3
Úvod	4
1 Národní soustava kvalifikací	5
2 Proces autorizace	6
3 Profesní kvalifikace Chůva pro děti v dětské skupině (kód: 69-073–M)	7
4 Možnost uznání některých dříve složených částí zkoušky	8
5 Organizační zajištění zkoušky	9
5.1 Povinnosti autorizované osoby před zahájením zkoušky.....	10
5.2 Povinnosti autorizované osoby během a po zkoušce	11
6 Metodické pokyny a doporučení k přípravě a průběhu zkoušky	13
6.1 Způsoby ověřování odborných způsobilostí/kompetencí	13
6.1.1 Dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů.....	16
6.1.2 Poskytování první pomoci dítěti/dětem.....	18
6.1.3 Orientace v běžných onemocněních dětského věku, epidemiologii a hygieně	20
6.1.4 Orientace v somatologii člověka se zaměřením na dětský věk.....	23
6.1.5 Bezpečná manipulace s kojencem od 6 měsíců věku.....	25
6.1.6 Vedení dítěte k hygienickým návykům.....	27
6.1.7 Uplatňování zásad zdravého životního stylu podle věku dítěte.....	28
6.1.8 Uplatňování metod a forem pedagogické práce s ohledem na věk dítěte/dětí	31
6.1.9 Řešení nepříznivých výchovných situací z pedagogicko-psychologického hlediska.....	35
6.1.10 Uplatňování znalostí o vývojových etapách a podpora sociálně emočního vývoje dítěte v raném věku	39
6.1.11 Dodržování etických principů při práci chůvy a vedení dítěte k morálním hodnotám	43
6.1.12 Orientace v podmínkách poskytování služby péče o dítě v dětské skupině	45
6.1.13 Orientace v provozních a hygienických pravidlech při práci s dětmi v dětské skupině	48
7 Užitečné informace a odkazy	51
Závěr	52

Seznam zkratk

BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
PO	požární ochrana
ESF	Evropský sociální fond
HS	hodnoticí standard
ISKA	Informační systém pro kvalifikace a autorizace
OPZ	Operační program Zaměstnanost
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MŠ	mateřská škola
NSK	Národní soustava kvalifikací
PK	profesní kvalifikace

Úvod

Vážení,

dovolujeme si Vám představit publikaci, která vznikla v rámci metodické podpory poskytované dětským skupinám systémovým projektem Ministerstva práce a sociálních věcí „Podpora implementace dětských skupin“ (CZ.03.1.51/0.0/0.0/15_009/0002266) spolufinancovaným Evropským sociálním fondem.

Publikace se zaměřuje na zkoušku k profesní kvalifikaci Chůva pro děti v dětské skupině. Jejím cíli jsou přehledně informovat, sjednotit výklad stanovených kritérií, poskytnout metodická doporučení, a tím vším přispět ke zvýšení kvality a odbornosti zkoušky. Obsah tohoto dokumentu se proto týká nutných procesních a administrativních úkonů i praktických návodů, jak zkoušku připravit a realizovat.

Dokument je určen již autorizovaným osobám (zájemci o autorizaci naleznou základní informace v kapitole Proces autorizace a informace k podání žádosti na webových stránkách MPSV¹). Svým návodným a informativním charakterem je určen také zkušební komisím a přísedícím osobám. Pomůže jim lépe se zorientovat v požadavcích na průběh zkoušky, najdou zde také informace k problematice dětských skupin (viz příloha Užitečné informace a odkazy).

Předložená metodika, i když v mnohém navazuje na metodiku s názvem „Zkouška profesní kvalifikace Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky (kód: 69-017-M)“, která je pro danou profesní kvalifikaci stále v platnosti, zahrnuje aktualizované informace platné pro zkoušku k profesní kvalifikaci Chůva pro děti v dětské skupině (kód: 69-073-M).

Celou metodiku je třeba chápat jako doplňkový a vysvětlující materiál ke schválenému kvalifikačnímu a hodnoticímu standardu profesní kvalifikace Chůva pro děti v dětské skupině. Její obsah ve stanovených mezích nemá snižovat iniciativu a kreativitu autorizovaných osob, jelikož za přípravu a průběh zkoušení je vždy odpovědná autorizovaná osoba.

¹ [Autorizace \(mpsv.cz\)](https://www.mpsv.cz)

1 Národní soustava kvalifikací

Co je potřeba umět pro výkon povolání, resp. jakou kvalifikaci potřebuje člověk pro výkon povolání, popisuje Národní soustava kvalifikací (dále jen „NSK“). NSK je státem garantovaný celorepublikový registr profesních kvalifikací existujících na pracovním trhu v ČR.²

Registr NSK umožňuje srovnání našich národních kvalifikací s kvalifikacemi stanovenými a popsány v jiných evropských státech – Evropský rámec kvalifikací (European Qualifications Framework – EQF³). Jedná se o jednotnou stupnici osmi úrovní, do kterých lze zařadit všechny kvalifikace. Rámec EQF vznikl především s cílem podpořit a usnadnit mobilitu pracovních sil v Evropě a zlepšit srozumitelnost kvalifikací napříč Evropou. Profesní kvalifikace Chůva pro děti v dětské skupině (dále „PK Chůva pro děti v dětské skupině“) je zařazena v kvalifikační úrovni 4, což odpovídá v oblasti počátečního odborného vzdělávání znalostem a dovednostem na úrovni středního vzdělání s maturitní zkouškou, přičemž dvě z odborných způsobilostí této kvalifikace jsou zařazeny v kvalifikační úrovni 5, která odpovídá znalostem a dovednostem na stupni vyšší odborné vzdělání.

Národní soustavu kvalifikací spravuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) prostřednictvím své příspěvkové organizace Národní pedagogický institut České republiky, který průběžně aktualizuje údaje v informačním systému NSK. Na adrese www.narodnikvalifikace.cz jsou zveřejňovány schválené standardy profesních kvalifikací a poskytovány relevantní informace jak široké, tak odborné veřejnosti, tedy i autorizovaným osobám a zaměstnavatelům.

Na základě složení zkoušky z profesní kvalifikace získají uchazeči, kteří splní podmínky dané hodnoticím standardem, celostátně uznávané „osvědčení o získání profesní kvalifikace“. Nezáleží přitom na způsobu, jakým odborných znalostí a praktických dovedností ověřovaných v rámci této zkoušky nabyli. V případě PK Chůva pro děti v dětské skupině je to nejčastěji praxe získaná péčí o vlastní děti, předchozí prací v dětské skupině⁴, studiem odborné literatury a absolvováním odborných seminářů nebo rekvalifikačního kurzu.

² [Národní soustava kvalifikací \(narodnikvalifikace.cz\)](http://www.narodnikvalifikace.cz) Národní soustava kvalifikací, resp. zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, gesčně spadají pod resort Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

³ [EQF, Národní pedagogický institut České republiky \(dříve Národní ústav pro vzdělávání\) \(npi.cz\)](http://www.npi.cz)

⁴ S platností novely zákona o dětské skupině již nejsou některé kvalifikace dostatečné, např. odborná způsobilost ošetřovatele či pracovníka v sociálních službách bez maturity. Poskytovatelé, jimž bylo oprávnění uděleno před 30. 6. 2021, se musí přizpůsobit a pečující osoby si vzdělání doplnit do 1. 10. 2024.

2 Proces autorizace

Proces autorizace pro uznávání výsledků dalšího vzdělávání upravuje zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 179/2006 Sb.“). MPSV uděluje autorizaci na základě písemné žádosti při splnění podmínek daných zákonem a hodnoticím standardem. Autorizace se uděluje na dobu 5 let s možností prodloužení. Za podání žádosti o autorizaci se hradí poplatek ve výši 1 500 Kč za každou profesní kvalifikaci, v případě prodloužení 500 Kč za každou profesní kvalifikaci.

Autorizovaná osoba má oprávnění ověřovat způsobem vymezeným v příslušném hodnoticím standardu dosažení odborné způsobilosti uchazeče – tedy oprávnění zkoušet a vydávat osvědčení o získání profesní kvalifikace. Autorizovanou osobou se může stát jakákoli fyzická osoba, podnikající fyzická nebo právnická osoba, která vyhoví podmínkám stanoveným zákonem.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

1. vysokoškolské vzdělání získané studiem v akreditovaném studijním programu zaměřeném na pedagogiku předškolního věku nebo speciální pedagogiku nebo vychovatelství, nebo musí splňovat požadavky podle § 6 odst. 1 písm. a), b), c) zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
2. vysokoškolské vzdělání získané studiem v akreditovaném studijním programu se zaměřením na pedagogiku a zároveň střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání předškolní pedagogika

a současně:

- a) alespoň 5 let odborné praxe v oblasti práce s dětmi ve věku od narození do zahájení povinné školní docházky v předškolním zařízení,
- b) nebo alespoň 5 let v rámci podnikatelské činnosti při zajišťování hlídání dětí v domácnosti,
- c) nebo alespoň 5 let praxe učitele praktického vyučování nebo odborných předmětů v oboru vzdělání zaměřeném na předškolní pedagogiku.

Do procesu autorizace patří i schválení zdravotnického pracovníka, který se dle platného hodnoticího standardu musí účastnit části zkoušky. Požadavky na odbornou způsobilost příslušící osoby: musí splňovat odbornou způsobilost k výkonu povolání lékaře podle zákona č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, nebo odbornou způsobilost k výkonu povolání všeobecné sestry, praktické sestry, dětské sestry, porodní asistentky, zdravotně-sociálního pracovníka, zdravotnického záchranáře, psychologa ve zdravotnictví nebo klinického psychologa podle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních. Autorizovaný zástupce splňující kvalifikační a další podmínky může být zároveň schválen jako zdravotnický pracovník.

3 Profesní kvalifikace Chůva pro děti v dětské skupině (kód: 69-073–M)

Novela zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů (dále jen „zákon o DS“), s sebou přinesla řadu důležitých změn a ustanovení.⁵ Od 1. července 2022 vstoupily v účinnost také požadavky na kvalifikaci pečujících osob, kdy vždy alespoň jedna z nich (pečuje-li o děti vzhledem k jejich počtu více osob) musí mít zdravotnické vzdělání nebo získat odbornou způsobilost Chůva pro děti v dětské skupině (pro poskytovatele, jimž oprávnění vzniklo před 30. zářím 2021, platí až od 1. října 2024⁶).

PK Chůva pro děti v dětské skupině je jednou z profesních kvalifikací Národní soustavy kvalifikací v oboru Osobní a provozní služby. Jako nově zavedená profesní kvalifikace v gesci Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) vstoupila v platnost 28. září 2021 a v novele zákona o DS je uvedena jako odborná způsobilost pro péči o děti v dětské skupině.⁷

Tato profesní kvalifikace se specificky váže k poskytování služby péče o dítě v dětské skupině, tzn. že držitel „osvědčení o získání profesní kvalifikace Chůva pro děti v dětské skupině“ má uplatnění výhradně v dětské skupině.

MPSV je od roku 2012 autorizujícím orgánem také pro další dvě profesní kvalifikace, a to Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky (69-017-M) a Chůva pro dětské koutky (69-018-M).

PK Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky nadále postačuje tam, kde je splněna podmínka zdravotnického vzdělání (blíže viz první odstavec této kapitoly).

⁵ viz [Přehled změn web PIDS novela.pdf \(dsmpsv.cz\)](#)

⁶Na webových stránkách [Dětské skupiny \(mpsv.cz\)](#) jsou k nalezení podrobnější informace včetně odpovědí na nejčastější dotazy.

⁷ Zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

4 Možnost uznání některých dříve složených částí zkoušky

Zákon č. 179/2006 Sb. umožňuje, je-li žadatel o konání zkoušky (dále jen „uchazeč“) osobou, která předložením platného osvědčení o získání profesní kvalifikace nebo dokladu o získání úplné profesní kvalifikace prokáže získání některé odborné způsobilosti shodující se co do rozsahu a obsahu s odbornou způsobilostí ověřovanou zkouškou, zkoušejícímu pro účely zkoušky uznat již dříve ověřenou odbornou způsobilost uchazeče.

Lze předpokládat, že mezi uchazeči ke zkoušce k PK Chůva pro děti v dětské skupině bude část těch, kteří již dříve složili zkoušku k PK Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky (69-017-M).

Jelikož se kvalifikační a hodnotící standardy pro PK Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky a PK Chůva pro děti v dětské skupině částečně obsahově překrývají, je možné uchazeči o složení zkoušky PK Chůva pro děti v dětské skupině, který předloží osvědčení o absolvování zkoušky PK Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky, za splnění určitých podmínek uznat shodné části, tzn. konkrétní odborné způsobilosti čili kompetence, bez ohledu na to, u které autorizované osoby byla dříve vykonána zkouška nyní prokazovaná osvědčením.⁸

Uznat (znovu nepřezkušovat) je možné pouze odborné způsobilosti/kompetence, které se obsahem a rozsahem plně shodují, nelze tedy uznat část odborné způsobilosti/kompetence a zkoušet jen některá kritéria. To se týká jen získání jiné profesní kvalifikace, ne jinak získané odborné způsobilosti, např. studiem na SŠ, VŠ. Do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky se do poznámky uvede, které odborné způsobilosti byly uznány na základě vykonání zkoušky, včetně data původní zkoušky. Uznáním dřívějšího splnění části zkoušky dojde k úměrnému zkrácení celkové doby zkoušky. Doporučená doba konání této zkoušky je 2,5–4 hodiny. Dojde také ke snížení úhrady nákladů spojených s vykonáním zkoušky.

Uznat uchazeči, který je držitelem osvědčení o získání PK Chůva pro děti do zahájení povinné školní docházky, a opětovně u něj neověřovat v rámci zkoušky z PK Chůva pro děti v dětské skupině je možné tyto odborné způsobilosti⁹:

- *Dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů*
- *Poskytování první pomoci dítěti/dětem*
- *Uplatňování zásad zdravého životního stylu podle věku dítěte*
- *Uplatňování metod a forem pedagogické práce s ohledem na věk dítěte/děti*
- *Dodržování etických principů při práci chůvy a vedení dítěte k morálním hodnotám*

⁸ Dle ust. § 18 zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

⁹ Doporučení bylo připraveno ve spolupráci MPSV s MŠMT. Upozorňujeme, že pomůcka na stránkách NSK není přesná.

5 Organizační zajištění zkoušky

Pro činnost autorizované osoby je nezbytná znalost zákona č. 179/2006 Sb., včetně vyhlášky č. 208/2007 Sb., o podrobnostech stanovených k provádění zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, ve znění vyhlášky č. 110/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 208/2007 Sb., o podrobnostech stanovených k provedení zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání (dále jen „vyhláška č. 110/2012 Sb.“ a „vyhláška č. 208/2007 Sb.“). Doporučujeme také absolvovat praktické online školení na stránkách NSK¹⁰, které zahrnuje i seznámení s Informačním systémem pro kvalifikace a autorizace (dále jen „ISKA“). Ten je využíván v komunikaci s autorizujícím orgánem (mimo jiné k oznamování termínů zkoušky a informací k přihlášeným uchazečům včetně výsledků jednotlivých zkoušek atd.). Jedná se o velmi praktický systém, který autorizovaným osobám usnadňuje realizaci zkoušky včetně tisku potřebných dokumentů a splnění všech ohlašovacích povinností.

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze dvou členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci. Předsedou zkušební komise je autorizovaná fyzická osoba nebo autorizovaný zástupce autorizované fyzické podnikající nebo právnické osoby s autorizací pro danou profesní kvalifikaci, které byla žádost uchazeče o zkoušku doručena. Předseda určí z autorizovaných fyzických osob s autorizací pro danou profesní kvalifikaci nebo z autorizovaných zástupců autorizovaných fyzických podnikajících nebo právnických osob s autorizací pro danou profesní kvalifikaci dalšího člena zkušební komise, zabezpečí jeho součinnost při konání zkoušky a odpovídá za řádný průběh zkoušky. Jeho hlas je rozhodující také při výsledném hodnocení. Oba členové zkušební komise jsou přítomni po celou dobu zkoušky. Zkouška je veřejná.

Pokud autorizovaná osoba nemá zároveň vzdělání požadované k výkonu lékařského nebo nelékařského zdravotnického povolání bez odborného dohledu, musí zajistit, aby byla při ověřování odborné části zkoušky zaměřené na ověřování odborných způsobilostí „Dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů“, „Poskytování první pomoci dítěti/dětem“, „Orientace v běžných onemocněních dětského věku, epidemiologii a hygieně“ a „Orientace v somatologii člověka se zaměřením na dětský věk“ přítomna osoba s tímto vzděláním, která není členem zkušební komise a má jen poradní hlas. Tato osoba musí být předem schválena autorizujícím orgánem.

Co se týče časového průběhu zkoušky, může být rozdělena do více dnů za předpokladu, že byly termíny částí zkoušek předem oznámeny autorizujícímu orgánu. Forma zkoušky je kombinací zkoušky písemné, ústní a praktické. Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Celková doba zkoušky bez časů na přestávky a přípravu trvá 3,5–5 hodin, z toho písemná část 90 minut.

Uchazečem o zkoušku může být každá fyzická osoba starší 18 let, která získala alespoň základy vzdělání, nebo účastník rekvalifikace podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Zdravotní způsobilost pro účely vykonání zkoušky není vyžadována. Pro výkon povolání je nutno splňovat požadavek na zdravotní způsobilost dle § 5 b) zákona o DS. Uchazeč však musí být bez logopedické vady, protože základem rozvoje řeči u dětí je mluvní vzor. Správnou výslovnost uchazeče posoudí zkušební komise, v případě pochybností je třeba si vyžádat potvrzení od logopeda.

Podmínkou pro konání zkoušky je podání přihlášky ke zkoušce. Uchazeč zašle přihlášku ke zkoušce kterékoliv autorizované osobě, která je uvedena v NSK s autorizací pro danou profesní kvalifikaci. Formulář přihlášky je k dispozici na webové stránce MŠMT¹¹. Další podmínkou je úhrada stanovené částky za zkoušku v termínu 7 dní před dnem konání zkoušky nebo zahájení zkoušky, pokud není domluven pozdější termín. Výše úhrady za provedení zkoušky je rovna součtu paušální náhrady nezbytných výdajů autorizované osoby, popřípadě členů zkušební komise, spojených s materiálním,

¹⁰ [Národní soustava kvalifikací \(narodnikvalifikace.cz\)](http://narodnikvalifikace.cz)

¹¹ [Pro uchazeče o uznání profesní kvalifikace, MŠMT ČR \(msmt.cz\)](http://pro uchazeče o uznání profesní kvalifikace, MŠMT ČR (msmt.cz))

prostorovým, technickým, informačním, personálním a administrativním zabezpečením provedení zkoušky a přiměřené odměny pro autorizovanou osobu, popřípadě členy zkušební komise.

Autorizovaná osoba odešle uchazeči na základě přijaté přihlášky do 21 dnů ode dne jejího doručení pozvánku ke složení zkoušky. Autorizujícímu orgánu oznamuje přihlášení uchazeče vyplněním a odesláním zkušebního termínu v aplikaci ISKA. Termín musí být vyplněn kompletně, tj. včetně všech uchazečů přihlášených na daný termín, zkoušejících a dalších náležitostí, údaje k termínu je třeba zaslat autorizujícímu orgánu v dostatečném předstihu.

Zkouška se koná do 3 měsíců od doručení přihlášky ke zkoušce autorizované osobě, nedohodne-li se uchazeč s autorizovanou osobou jinak.

Pozvánka¹² musí obsahovat:

- jméno, příjmení, titul uchazeče o zkoušku,
- datum narození, adresu trvalého bydliště (popř. adresu pro doručování),
- název profesní kvalifikace,
- den, čas a místo konání zkoušky,
- výši, termín a způsob úhrady.

Autorizovaná osoba je povinna zveřejnit termín konání zkoušky způsobem umožňujícím dálkový přístup alespoň 5 dní před termínem konání zkoušky. Tuto povinnost je vhodné splnit pomocí aplikace ISKA.

5.1 Povinnosti autorizované osoby před zahájením zkoušky

Dle pokynů v hodnoticím standardu autorizovaná osoba zadá uchazeči nejpozději 14 dní před zahájením zkoušky zpracování písemné přípravy výchovného celku pro ověření odborné způsobilosti „Uplatňování metod a forem pedagogické práce s ohledem na věk dítěte/děti“ a uchazeč předloží písemnou přípravu nejpozději 7 dní před termínem zkoušky, nedomluví-li se spolu ohledně termínů jinak.

Autorizovaná osoba si předem dle požadavků hodnoticího standardu připraví soubory otázek a modelových situací pro všechna kritéria (včetně možnosti losování), písemné testy a podklady pro poučení uchazeče před zahájením zkoušky o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (dále jen „BOZP“) a požární ochraně (dále jen „PO“). Také si opatří tiskopisy pro tisk osvědčení a úřední razítko.

Seznámí se s písemnou přípravou výchovného celku, kterou uchazeč předložil.

Autorizovaná osoba je povinna zajistit:

- vhodnou místnost s prostorem pro vytvoření modelových situací a předvedení výchovných aktivit a pro výkon písemné části zkoušky,
- aktuální didaktické pomůcky pro děti předškolního věku (kde bude minimálně 5 dětských knížek a leporel pro různé věkové kategorie, maňásek/loutka, stavebnice a další hračky či materiál, např. přírodniny, předměty denní potřeby ...),
- pomůcky pro nastavení modelové situace při poskytování první pomoci (např.: zásuvka s elektrospotřebičem),
- výtvarné potřeby,
- resuscitační model miminka a resuscitační model dítěte (juniora) určený k nácvičce a předvedení resuscitace, zdravotnický materiál nutný pro poskytnutí první pomoci,

¹² Pozvánku se všemi náležitostmi lze vygenerovat pomocí aplikace ISKA.

- podložku pro přebalování a další pomůcky potřebné pro předvedení bezpečné manipulace s kojencem od 6 měsíců věku (např. panenka – miminko).

Uchazeč je povinen před zahájením zkoušky prokázat svoji totožnost průkazem totožnosti. Před zahájením zkoušky musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Nemůže-li se uchazeč ve stanoveném termínu zkoušky zúčastnit ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů, může nejpozději 2 dny před stanoveným termínem zkoušky požádat písemně s uvedením důvodů o stanovení jiného termínu; zmeškání uvedené lhůty může autorizovaná osoba z důvodů hodných zvláštního zřetele prominout. Pokud autorizovaná osoba žádosti vyhoví a stanoví náhradní termín zkoušky, informuje o něm uchazeče i autorizující orgán. Pokud navržený termín uchazeči nevyhovuje, stanoví autorizovaná osoba po dohodě s uchazečem jiný termín, nejpozději do 6 týdnů od doručení pozvánky. Pokud se uchazeč ke zkoušce nedostaví bez omluvy, posuzuje se, jako by zkoušku vykonal neúspěšně, a úhrada se nevrací.

5.2 Povinnosti autorizované osoby během a po zkoušce

Povinností zkušební komise je dbát na to, aby zkouška probíhala podle příslušného hodnoticího standardu, hodnocení bylo objektivní a odpovídalo nárokům stanoveným hodnoticím standardem, za správnost odpovídá předseda zkušební komise.

Autorizovaná osoba hodnotí uchazeče zvlášť pro každou odbornou způsobilost a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky¹³. Výsledné hodnocení pro odbornou způsobilost zní „splnil“, nebo „nesplnil“. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splní všechny odborné způsobilosti, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplní. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí. Záznam o průběhu a výsledku zkoušky podepisuje kromě zkušební komise také zdravotník přítomný při zkoušce.

Pokud zní hodnocení „nevyhověl“, uchazeč neuspěl. Je možné se přihlásit ke zkoušce znovu. Vždy se jedná o novou zkoušku, k neúspěšně konané zkoušce v předchozím termínu se nepřihlíží, uchazeč se může ke zkoušce přihlásit u kterékoli autorizované osoby.

Do 5 dnů ode dne konání zkoušky je autorizovaná osoba povinna oznámit uchazeči písemně výsledek zkoušky a v případě úspěšného složení předat či zaslat osvědčení o úspěšném složení zkoušky profesní kvalifikace.

Každý, kdo vykonal zkoušku, může písemně požádat příslušný autorizující orgán o přezkoumání průběhu a výsledků zkoušky do 15 dnů ode dne, kdy mu bylo doručeno sdělení o výsledku zkoušky. Autorizující orgán ve lhůtě 60 dnů rozhodne, výsledek buď potvrdí, nebo navrhne konání nové zkoušky. V takovém případě se zkouška musí konat do 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí o žádosti o přezkoumání žadateli, a to před tou autorizovanou osobou anebo zkušební komisí, před kterou se konala předchozí zkouška. Opakování zkoušky na základě přezkoumání průběhu zkoušky je přítomen zástupce autorizujícího orgánu a koná se na náklady autorizované osoby.

Do jednoho měsíce ode dne konání zkoušky má autorizovaná osoba povinnost zaslat vydané osvědčení a záznam o průběhu a výsledku zkoušky autorizujícímu orgánu, pokud si jej autorizující orgán nevyžádá dříve v souvislosti s přezkoumáváním průběhu a výsledku zkoušky.

Náležitosti a forma osvědčení se řídí vyhláškou č. 208/2007 Sb., o podrobnostech stanovených k provádění zákona o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, ve znění vyhlášky č. 110/2012 Sb. Pro usnadnění tisku osvědčení z aplikace ISKA je doporučeno využívat formulář bianco o získání profesní kvalifikace, SEVT kód: 49909000 (formát: 210 x 287 mm). Osvědčení se opatří úředním razítkem s malým státním znakem kulatého tvaru o průměru 20 mm, 25 mm nebo 36 mm; malý státní znak je vyobrazen uvnitř kruhu, na jehož obvodu je označení oprávněné osoby, popřípadě

¹³ Záznamový formulář je dostupný zde: [Chůva pro děti v dětské skupině – Národní soustava kvalifikací \(narodnikvalifikace.cz\)](http://Chůva-pro-děti-v-dětské-skupině-Národní-soustava-kvalifikací-narodnikvalifikace.cz) a lze jej také vygenerovat v aplikaci ISKA.

i označení její organizační součásti a sídla. Používá-li oprávněná osoba více úředních razítek, musí každé razítko obsahovat i pořadové číslo. Otisk úředního razítka je jednobarevný.

Osvědčení autorizovaná osoba vydává ve 3 stejnopisech. Jeden výtisk do 5 dnů od konání zkoušky zašle nebo předá absolventovi, druhé vyhotovení spolu se záznamem o průběhu a výsledku zkoušky zašle do 30 dnů autorizujícímu orgánu (MPSV) a třetí se záznamem o průběhu a výsledku zkoušky archivuje.

Autorizovaná osoba archivuje po dobu minimálně 5 let od konání zkoušky u každého uchazeče osvědčení o úspěšném složení zkoušky profesní kvalifikace a záznam o průběhu a výsledku zkoušky. Dále je vhodné archivovat přihlášku ke zkoušce na předepsaném formuláři, pozvánku na zkoušku, písemné potvrzení uchazeče o seznámení s bezpečností a ochranou zdraví při zkoušce a písemný test.

Na závěr kapitoly lze nabídnout shrnutí toho, jaké jsou povinnosti autorizované osoby vůči autorizujícímu orgánu:

- informovat o změnách údajů uvedených v žádosti o autorizaci, včetně změn u autorizovaného zástupce a změn v údajích, které jsou uváděny v NSK, a to do 15 dnů ode dne, kdy u autorizované osoby změna proběhla,¹⁴
- zveřejnit termín konání zkoušky způsobem umožňujícím dálkový přístup, minimálně 5 dní před termínem konání zkoušky,
- zaslat záznam o průběhu a výsledku zkoušky a stejnopis osvědčení do 30 dnů ode dne konání zkoušky a splnit další povinnosti spojené s konáním zkoušky (dodržování zákonných povinností autorizované osoby je předmětem kontrolní činnosti autorizujícího orgánu).

Tato metodika, která se týká zkoušky k PK Chůva pro děti v dětské skupině, nepostihuje celý obsah zákona č. 179/2016 Sb. Autorizovaná osoba se řídí také dalšími v metodice neuvedenými ustanoveními tohoto zákona a souvisejícími právními normami.

¹⁴ Přesné vymezení údajů, kterých se povinnost týká, viz § 10, 11 zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání).

6 Metodické pokyny a doporučení k přípravě a průběhu zkoušky

Předmětem metodických pokynů a doporučení je popis, jak přistupovat k přípravě a realizaci zkoušky dle kvalifikačního a hodnotícího standardu NSK pro PK Chůva pro děti v dětské skupině. Zkouška probíhá podle hodnotícího standardu této profesní kvalifikace a musí být vždy ověřeny všechny odborné způsobilosti i všechna kritéria uvedená ve standardu.

6.1 Způsoby ověřování odborných způsobilostí/kompetencí

Pokyny ke způsobu ověřování odborné způsobilosti obsahuje [hodnotící standard](#). Povinností autorizované osoby je tyto pokyny důsledně dodržovat. V části „Kritéria a způsoby hodnocení“ hodnotící standard vymezuje 13 odborných způsobilostí/kompetencí s kritérii, pro něž určuje způsoby ověření. Jsou jimi praktické předvedení a ověření písemné či ústní.

Praktické předvedení má mít reálný charakter, tzn. nemá probíhat formou obecných/teoretických otázek, při kterých uchazeč memoruje naučené, ale má vést k prokázání jeho schopností poznatky aplikovat do praxe. Zadáání by proto mělo mít konkrétní charakter.

Praktické předvedení může probíhat více způsoby, např. tak, že zadání uchazeč řeší buď verbálně (např. vyhodnotí situaci, navrhne a zvolí postup), nebo jeho řešení předvede. Jednou z forem praktického předvedení jsou i modelové situace. Hodnotící standard tento typ ověřování určuje pro odborné kompetence „Poskytování první pomoci dítěti/dětem“ a „Uplatňování metod a forem pedagogické práce s ohledem na věk dítěte/děti“. Je však možné je uplatnit všude, kde je to pro praktický a prožitkový ráz zkoušky přínosné, a to zvláště při aktivním zapojení autorizované osoby, která situaci nepopisuje, ale předvede/simuluje a uchazeče do ní zapojí tak, aby ji řešil vlastním konáním/předvedením.

Autorizovaná osoba si pro každé kritérium, pro něž je v hodnotícím standardu (dále také jen „HS“) v části „Pokyny k realizaci zkoušky“ vyžadováno ověření prostřednictvím modelové situace, připraví soubor minimálně 10 modelových situací, které zahrnují všechny věkové kategorie sledovaného období věku dítěte a příklady pro věkově homogenní a heterogenní skupinu. Konkrétní příklad modelové situace má vždy obsahovat věk dětí a také jejich počet, prostředí, případně další okolnosti dle charakteru daného kritéria. Každá modelová situace, není-li uvedeno jinak, má zahrnovat alespoň dvě varianty věku dětí, a to mladší 1 roku a děti starší (HS str. 6).

Některá kritéria se ověřují praktickým předvedením a zároveň také ústně. Způsob tohoto ověření vyplývá z konkrétní situace, kdy ověření může zahrnovat např. ústní popis návrhu uchazeče nebo popis předvedeného řešení situace. Ze strany zkoušejících je také možné využít připravených či doplňujících otázek.

Praktické předvedení v části zkoušky probíhá také samostatným výstupem uchazeče, kdy demonstruje připravený výchovný celek nebo řeší zadanou výchovnou situaci.

Druhým typem ověření vedle praktického předvedení je ověření ústní. Pro něj má mít autorizovaná osoba připravený soubor otázek či příkladů k řešení, který stanovuje podle požadavků v hodnotícím standardu. V kritériích „Vedení dítěte k hygienickým návykům“ a „Řešení nepříznivých výchovných situací z pedagogicko-psychologického hlediska“ pro ně hodnotící standard stanovuje počet 10. Pro ústní ověření dalších kritérií lze tento počet doporučit také všude tam, kde je to možné a přínosné pro zajištění širšího záběru praktických oblastí a žádoucí obměny, a i pro předcházení stereotypu otázek, který mimo jiné může tlumit bdělost samotné zkušební komise.

Otázky je vhodné co nejvíce přibližovat podmínkám dětské skupiny tak, aby docházelo k úzkému propojování teorie s praxí. Nežádoucí jsou otázky návodné, obsahující správnou odpověď, stejně jako otázky, které k ní přímo směřují. Podle charakteru odpovědí uchazeče lze v průběhu zkoušky pokládat také otázky přímé k doplňkovému ověření, ujasnění apod.

Pro zajištění rovných podmínek je vhodné, aby si zadání pro ústní ověření uchazeč všude tam, kde je to přínosné, losoval. Dle hodnotícího standardu to platí minimálně pro odborné způsobilosti „Uplatňování

metod a forem pedagogické práce s ohledem na věk dítěte/děti“ (kritérium c a e) a „Řešení nepříznivých výchovných situací z pedagogicko-psychologického hlediska“ (kritérium d). Připraveným souborem otázek/situací k řešení autorizovaná osoba omezí objem spontánně pokládaných otázek zkušební komisí, a lépe tak zajistí soulad s požadavky hodnoticího standardu.

Třetí formou ověření je ověření písemné, realizované pomocí testu. Autorizovaná osoba stanovuje soubor otázek pro testy podle požadavků hodnoticího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla (HS str. 8):

1. Testy pro jednotlivé uchazeče musí být generovány z dostatečně velkého souboru otázek, aby bylo umožněno řádově několik desítek různě sestavených testů.
2. Při každé zkoušce musí být u každého uchazeče ověřeny všechny odborné způsobilosti (kompetence) kvalifikačního standardu. To znamená, že u každého kritéria, kde je požadované písemné ověření (celkem 16 kritérií), musí být splněny následující podmínky týkající se počtu otázek a způsobu vyhodnocení testu:
 - a) Pro celkový soubor otázek, z něhož se generují jednotlivé testy: Pro každé kritérium existuje minimálně 15 otázek, tj. celkem bude připraveno minimálně 240 otázek.
 - b) Pro jednotlivé vygenerované testy: Každý uchazeč má ve svém testu pro každé písemně ověřované kritérium alespoň 5 otázek, tj. celkem bude odpovídat na minimálně 90 otázek.

Pokud není pro kritérium uvedeno jinak, ověřuje se formou otevřených otázek, uzavřených otázek s jednou správnou odpovědí, případně formou souhlasu/nesouhlasu s tvrzením.

Za úspěšné splnění testu se považuje 80 % správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 50 % otázek (při výše uvedeném minimálním počtu platí: uchazeč musí správně zodpovědět minimálně 72 otázek a zároveň nesmí v žádném z ověřovaných kritérií udělat více než 2 chyby).

Všichni zkoušející, tj. autorizované osoby/autorizovaní zástupci se vedle odborné způsobilosti prokázané v rámci procesu autorizace musí v oblastech, které ověřují, velmi dobře orientovat. Tzn. vedle teoretické základny musí znát specifika prostředí dětských skupin a mít přehled o aktuálních otázkách týkajících se dětských skupin. K podpoře této podmínky jsou v příloze metodiky uvedeny odkazy na informativní a metodické publikace a na aktuální zprávy v oblasti dětských skupin, z nichž je možné pro kvalitní přípravu a realizaci zkoušek čerpat inspiraci, a i tímto způsobem se dále vzdělávat. Samozřejmostí je sledování případných legislativních změn.

Při dodržení povinných podmínek daných hodnoticím standardem a příslušnými právními předpisy (zákon č. 179/2016 Sb., vyhláška č. 208/2007 Sb., vyhláška č. 110/2012 Sb.) je provedení zkoušky na uvážení, zkušenosti, iniciativě a kreativitě autorizované osoby.

Hodnoticí standard (str. 6) uvádí, že všechna kritéria musí být ověřována vzhledem k věkovému rozpětí dětí, tj. dětí od 6 měsíců věku do zahájení povinné školní docházky (v případě odkladu povinné školní docházky až do 7 let). Zvláštní pozornost je třeba věnovat věkové kategorii dětí do 3 let, a to zejména 6–12 měsíců. I když má zkouška postihnout celé věkové spektrum dětí v dětské skupině, doporučuje se, aby ověřování ve větší míře směřovalo k dětem do 3 let, protože nejčastější uplatnění chův se očekává právě u této věkové kategorie.

Hodnoticí standard PK Chůva pro děti v dětské skupině stanoví ověřování následujících 13 odborných způsobilostí:

1. Dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů
2. Poskytování první pomoci dítěti/dětem
3. Orientace v běžných onemocněních dětského věku, epidemiologii a hygieně
4. Orientace v somatologii člověka se zaměřením na dětský věk
5. Bezpečná manipulace s kojencem od 6 měsíců věku
6. Vedení dítěte k hygienickým návykům
7. Uplatňování zásad zdravého životního stylu podle věku dítěte
8. Uplatňování metod a forem pedagogické práce s ohledem na věk dítěte/dětí
9. Řešení nepříznivých výchovných situací z pedagogicko-psychologického hlediska
10. Uplatňování znalostí o vývojových etapách a podpora sociálně emočního vývoje dítěte v raném věku
11. Dodržování etických principů při práci chůvy a vedení dítěte k morálním hodnotám
12. Orientace v podmínkách poskytování služby péče o dítě v dětské skupině
13. Orientace v provozních a hygienických pravidlech při práci s dětmi v dětské skupině

Smyslem zkoušky je ověřit, zda je uchazeč schopen samostatně pečovat o děti v dětské skupině a zajistit jim bezpečí, zdravý všestranný rozvoj, psychickou pohodu, v případě potřeby jim ochránit zdraví a život. Z toho důvodu je při ověřování všemi uvedenými způsoby třeba klást důraz zejména na schopnost uchazeče umět odborné znalosti převádět do praxe.

Následující část metodiky poskytuje uspořádaný obsah pro přípravu a průběh zkoušky. Pro každou ověřovanou odbornou způsobilost/kompetenci nabízí:

- tabulky se závazným obsahem převzatým z hodnoticího standardu obsahující kritéria a způsoby jejich ověření,
- smysl ověřování jednotlivých odborných způsobilostí/kompetencí pro uvědomění si, k čemu má zkouška směřovat,
- metodické pokyny, které vycházejí z hodnoticího standardu, a proto jsou pro autorizovanou osobu povinné,
- podmínky, případná doporučení či doplnění,
- příklady, které jsou ukázkou možných otázek a situací; je žádoucí, aby byly různorodé a aby jejich soubory byly pro další zkušební termíny obměňovány, rozšiřovány a přizpůsobovány potřebám praxe.

6.1.1 Dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů

Tabulka 1

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Na konkrétním zadaném příkladu uvést zásady bezpečnosti a prevence úrazů s ohledem na věkové a individuální zvláštnosti dítěte; podle prostředí identifikovat možná rizika a navrhnout způsob jejich odstranění	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vyhodnotit konkrétní situaci v oblasti bezpečnosti a prevence úrazů podle možného mechanismu úrazu (pád, tonutí, popálenina, otravy, dopravní nehoda)	Praktické předvedení a ústní ověření

Zdroj: [Chůva pro děti v dětské skupině – Národní soustava kvalifikací \(narodnikvalifikace.cz\)](http://chuva.pro-deti-v-detske-skupine-narodni-soustava-kvalifikaci-narodnikvalifikace.cz)

SMYSL OVĚŘOVÁNÍ

Smyslem je ověřit, zda si uchazeč uvědomuje bezpečnostní rizika při práci s dětmi a ví, jak jim předcházet.

METODICKÉ POKYNY

Příklady/situace jsou postaveny tak, že vedle věku a počtu dětí obsahují také příklady možného prostředí (kritérium a), např. koupelna, jídelna, dětská herna, zahrada, hřiště, park, ulice a příklady možného úrazu (kritérium b), např. pád, tonutí, popálení, otrava, dopravní nehoda (HS str. 6).

ZÁVAZNÁ PODMÍNKA stanovená hodnoticím standardem

Pokud ani jeden ze dvou členů zkušební komise není vzdělán ve zdravotnické oblasti, autorizovaná osoba zajistí při ústním a praktickém ověřování kompetencí přísedící osobu splňující potřebnou odbornou způsobilost k výkonu povolání (viz HS str. 9 a kapitola Proces autorizace). Tato osoba (zdravotník) není členem zkušební komise, a proto má jen poradní hlas, nezasahuje do průběhu zkoušky a nehodnotí výkon uchazeče (HS str. 8 a dále viz výše kapitola Organizační zajištění zkoušky). Na základě odborné způsobilosti je však kompetentní posoudit, zda kroky/znalosti, které uchazeč na zkoušce předvedl/prokázal, byly správné, a v rámci poradního hlasu své posouzení přednese zkušební komisi.

DOPORUČENÍ

Pro každé kritérium je vhodné připravit soubor minimálně 10 různých konkrétních příkladů/situací.

Dle konkrétních podmínek autorizovaná osoba může zkoušku metodicky obohatit a např. uspořádat místnost a vybavit ji předměty tak, aby mohlo dojít k praktickému předvedení, jak zamezit hrozcím úrazům úpravou prostoru. Jako názorná pomůcka může posloužit také obrazový materiál či fotografie nevhodného vybavení, rizikového prostředí.

PŘÍKLADY

Kritérium a)

- *Jaká rizika mohou ohrožovat děti ve věku 1–3 roky v prostorách sociálního zázemí (toalety, koupelna, umývárna) dětské skupiny (zde lze využít fotografie konkrétního prostředí)? Uveďte základní zásady pro sociální zázemí a navrhněte preventivní opatření pro konkrétní příklad (viz fotografie).*

- *Jste tři pečující osoby v jídelní části velké dětské skupiny s kapacitou 18 dětí ve věku od 2 do 7 let. Vaší povinností je zajistit bezpečnost dětí, a to i při stravování. Jaká rizika hrozí v době podávání oběda a jaká nastavíte preventivní opatření?*
- *V dětské skupině pečujete o 4 děti ve věku 9 měsíců až 3 roky. Najděte v herně (v místnosti, kde probíhá zkouška nebo v její určené části) riziková místa (např. rozhozené drobné objekty na koberci, ubrus na stole s nádobím, zapojená prodlužovačka, židle pod otevřeným oknem apod.). Rizikové jevy odstraňte a zdůvodněte proč. Uveďte zásady bezpečnosti a prevence úrazů v takovém prostředí.*
- *V heterogenní dětské skupině pečujete sama o 8měsíční dítě s dalšími třemi dětmi ve věku 18 měsíců až 3 roky. Jakým způsobem zajistíte bezpečnost dítěte při přebalování? Popište možná rizika (příp. možná rizika pro další děti ve skupině při tomto úkonu). Uveďte zásady bezpečnosti a prevence úrazů při přebalování v prostředí dětské skupiny.*
- *Ve třech pečujících osobách a 13 dětech ve věku kolem tří let jste právě došly na veřejné hřiště. Předvedte/popíšte, co uděláte, než děti pustíte do prostoru. Jaké zásady bezpečnosti dodržíte? Jaká dětem hrozí rizika v průběhu volné hry na hřišti s různými herními prvky (houpačky, prolézačky, kolotoč), pokud je hřiště určené vyšší věkové kategorii? Navrhněte preventivní opatření.*

Kritérium b)

- *Pečujete sama o 9měsíčního kojence a spolu s ním o další dvě batolata. Všechny děti mají rády váš blízký kontakt. Práce vás naplňuje, ale také vysiluje, a tak si v průběhu dne dopřáváte pravidelnou dopolední kávu. Jaká rizika tato situace představuje? Jak jim zamezíte?*
- *Pečujete o skupinu dvouletých batolat na zahradě dětské skupiny. Součástí jejího vybavení je brouzdaliště s hloubkou vody 15 cm, kde se děti mohou osvěžovat. Uveďte příklady možných úrazů, které jim v tomto prostředí hrozí, a preventivní opatření.*
- *Součástí prostoru dětské skupiny jsou schody mezi denní místností a šatnou. Jaká hrozí rizika a jaká preventivní opatření zvolíte? Jak konkrétně budete při výstupu/sestupu postupovat, když jste dvě pečující osoby na 8 dětí ve věku do 3 let, jednomu z dětí je 13 měsíců?*
- *V zahradě/interiéru dětské skupiny s kapacitou 24 dětí ve věku 2 až 7 let jsou rostliny. Jaká mohou představovat pro děti rizika? Jaká preventivní opatření zvolíte?*
- *Dvě pečující osoby jdete s 10 dětmi ve věku 2–3 let na procházku. Cestou musíte přejít křižovatkou. Uveďte příklady možných úrazů, které v tomto prostředí hrozí, zejména se zaměřením na bezpečný pohyb na chodníku a při přecházení silnice. Předvedte/popíšte, jakým způsobem zajistíte bezpečnost dětí.*

6.1.2 Poskytování první pomoci dítěti/dětem

Tabulka 2

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyhodnotit rychle tři různé nenadálé situace ohrožující zdraví a život dítěte, určit druh, rozsah poranění či poškození, navrhnout způsoby řešení a předvést poskytnutí první pomoci	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Předvést rozhovor při volání na záchranný systém, vysvětlit a zdůvodnit postup	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést na resuscitačním modelu miminka a dítěte (juniora) správný postup při neodkladné resuscitaci dítěte v dané věkové kategorii	Praktické předvedení

Zdroj: [Chůva pro děti v dětské skupině – Národní soustava kvalifikací \(narodnikvalifikace.cz\)](http://www.narodnikvalifikace.cz)

SMYSL OVĚŘOVÁNÍ

Smyslem je ověřit, zda uchazeč dokáže v praxi zachránit dítěti zdraví a život na základě schopnosti uplatnit znalosti z první pomoci a reagovat v zátěžové situaci na základě rychlého vyhodnocení situace, rozhodování a zautomatizovaných záchranných postupů.

METODICKÉ POKYNY

Kritéria a), b), c) se ověřují formou praktického řešení modelových situací. Zadáání má být co nejkonkrétnější (blíže o požadavcích na simulované modelové situace viz výše v této kapitole). Slovní popis a doplnění jsou využity jen tam, kde není praktické předvedení možné (HS str. 7).

Uchazeč řeší postupně a bez přípravy tři nenadálé situace ze souboru minimálně 10 různých s cílem zachránit dítěti život. Kde je to možné, autorizovaná osoba (člen zkušební komise / zdravotník viz níže) situaci nepopisuje, ale předvádí, simuluje. Jedná se např. o bezvědomí, epileptický záchvat, úrazy hlavy, popálení, opaření, tonutí, pády, zasažení elektrickým proudem, dušení, požití drobných předmětů, zlomeniny a krvácení, otravy, poleptání (např. koncentrovaným čisticím prostředkem), bodnutí hmyzem a alergické reakce, poranění domácím zvířetem, přehřátí (HS str. 7).

ZÁVAZNÉ PODMÍNKY stanovené hodnotícím standardem

Každá modelová situace zahrnuje alespoň dvě varianty věku dítěte/děti, a to dítě/děti mladší 1 roku a dítě/děti starší (HS str. 6). K praktickému předvedení je využíván resuscitační model miminka nebo resuscitační model dítěte (juniora) a další zdravotnický materiál (HS str. 7).

Při praktickém i ústním ověřování je přítomen zdravotník (HS str. 8), který posoudí, zda kroky, které uchazeč na zkoušce předvedl, byly správné, a v rámci poradního hlasu své posouzení přednese zkušební komisi.

DOPORUČENÍ

V jedné ze tří nenadálých situací je praktické sloučit plnění tří kritérií a), b), c) do tematicky simulované situace, kterou má uchazeč vyhodnotit a řešit. Součástí řešení takové situace tak může být i následné přivolání záchranné služby a předvedení resuscitace.

V simulované situaci může hrát roli figuranta člen zkušební komise (s požadovanou odbornou způsobilostí jako zdravotník viz výše) či zdravotník, který předvádí projevy dítěte (např. dýchá/nedýchá, dusí se), sděluje jeho aktuální zdravotní stav či změnu, na což má uchazeč reagovat. Je vhodné, aby

vystupoval i v roli dispečera při simulaci volání na záchranný systém (pokládal uchazeči otázky, podal potřebné instrukce).

Uchazeč postupně vyhodnotí možnou příčinu, druh, rozsah poranění či poškození, navrhne způsoby řešení tím, že aktivně reaguje podle projevů dítěte simulovaných figurantem. Dále podle vývoje situace předvede poskytnutí první pomoci (v některé ze situací také s předvedením dýchání z plic do plic a masáží srdce), rozhovor při volání na záchranný systém, správný postup při neodkladné resuscitaci dítěte v dané věkové kategorii, přičemž se snaží konat bez časových prodlev. Je vhodné, aby akce probíhala jen s nejnütnejším verbálním kontaktem zkoušejících a uchazeče. Svůj postup může uchazeč stručně zdůvodnit v průběhu akce, pro zajištění plynulosti v poskytování první pomoci také až po akci (doplňujícími otázkami jsou např. Proč jste tak reagoval/a?; Jak se pozná, zda dítě dýchá?; Jaký je poměr stlačení/vdech a počet vdechů při resuscitaci kojence / batolete / předškolního dítěte?; Jak se zachováte při podezření na úraz páteře?).

Simulované modelové situace by měly převládat nad příklady řešenými verbálně. S navozením emočního prožitku může komise lépe ověřit reálnou schopnost uchazeče rychle a adekvátně reagovat na nenadálou situaci ohrožující zdraví a život dítěte.

PŘÍKLADY

Kritérium a)

Modelové situace:

- *Při ranních hrách je v herně 10 dvou- až čtyřletých dětí, o které pečujete s další kolegyní. Náhle 1,5letý Kubík ztratí vědomí a upadne, chrčivě dýchá, následují trhavé pohyby a záškuby. Jak situaci vyhodnotíte? Předvedte nebo popište, jak budete postupovat.*
- *Je letní počasí, a tak jste s dětmi na zahradě už od rána. 5letému Honzíkovi se při návratu do šatny udělá nevolno. Uvědomíte si, že většinu času při pobytu venku trávil jízdou na kole na asfaltovém plácku, kam svítí slunce. Jak situaci vyhodnotíte? Předvedte nebo popište, jak budete postupovat.*
- *V malé dětské skupině se 4 dětmi do 2 let trávíte horké dopoledne ve stínu sousedícího parku. Je s vámi kolegyně, která vypomáhá v době pobytu venku a oběda. 9měsíční Hanička většinu času prospala v kočáru. Při návratu do dětské skupiny jste si všimla, že si sahá na krk, kde má patrný vpich. Místo je po chvíli rudé a opuchlé. Předvedte nebo popište, jak budete postupovat.*
- *Roční Janička najde v herně na zemi kuličku. Než stačíte zareagovat, strčí ji do pusy, následně začíná lapat po dechu, nepláče, postupně začíná modrat. Jak situaci budete řešit?*

Simulované modelové situace s příležitostmi prakticky ověřit také kritéria b) a c), tj. zavolání záchranné služby a resuscitace – uchazeč předvede resuscitaci dítěte do jednoho roku a dítěte staršího:

- *Uchazeč vchází do místnosti, kde figurant přebaluje dítě (model miminka), dítě se náhle na podložce otočí a spadne na zem, je strnulé a nereaguje. Uchazeč je vyzván k reakci, figurant pokračuje v simulaci za dítě, příp. za dispečera záchranného systému...*
- *Model dítěte (představující batole) leží na břišku a kolem sebe má drobné kostičky stavebnice, sýpe a heká, po chvíli nedýchá...*
- *U modelu (představujícího 4leté dítě) leží konec elektrického přívodu, dítě má v ruce nůžky, leží na břiše a nehýbe se...*
- *Tříleté dítě na sebe v šatně strhlo neukotvený blok šatních skříněk. Model představující dítě leží pod překážkou, nepláče. Předvedte, jak budete situaci řešit. Po vytažení dítě (zdravotník) lapá po dechu, po chvíli přestane dýchat...*

6.1.3 Orientace v běžných onemocněních dětského věku, epidemiologii a hygieně

Tabulka 3

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat příznaky běžných onemocnění dětského věku	Ústní ověření
b) Vyhodnotit závažnost zdravotního stavu dítěte při začínající nemoci, vysvětlit postup v případě zjištění nemoci	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Uvést zásady prevence infekčních chorob a opatření při jejich výskytu	Ústní ověření
d) Popsat prevenci před napadením parazitem	Ústní ověření
e) Popsat základní vybavení lékárničky v dětské skupině pro poskytnutí první pomoci, zejména k ošetření drobných poranění	Písemné ověření

Zdroj: [Chůva pro děti v dětské skupině – Národní soustava kvalifikací \(narodnikvalifikace.cz\)](#)

SMYSL OVĚŘOVÁNÍ

Smyslem je ověřit, zda uchazeč dokáže vyhodnotit závažnost zdravotního stavu dítěte a zvolit adekvátní postup a zda dokáže rozpoznat infekční a parazitární zdravotní problém a přijmout k němu preventivní opatření.

METODICKÝ POKYN

Kritérium e) se ověřuje písemně. Požadavky na vytvoření testových otázek jsou dány v hodnoticím standardu (str. 8), pojednává o nich též kapitola Způsoby ověřování odborných způsobilostí/kompetencí.

PODMÍNKY daná hodnoticím standardem

Při praktickém i ústním ověřování je přítomen zdravotník (HS str. 8), který posuzuje, zda uchazeč na zkoušce prokázal potřebné znalosti. V rámci poradního hlasu své posouzení přednese zkušební komisi.

POZNÁMKA

Od uchazeče se neočekávají v kritériích a), b) odborné zdravotní znalosti, nemusí umět diagnostikovat dětské choroby, musí však přesně vědět, při jakém zdravotním problému informuje rodiče a kdy už je třeba neodkladně volat záchranou službu.

PŘÍKLADY

Kritérium a)

- *Jaké jsou příznaky zánětu krčních mandlí?*
- *Jaké jsou příznaky planých neštovic?*
- *Jaké jsou příznaky opruzenin?*
- *Charakterizujte projevy lehké a těžké alergie (vysvětlete přítom pojem „anafylaktický šok“).*
- *Popište projevy zánětu hrtanové záklopy (epiglottitida), tohoto typicky dětského onemocnění (a vyhodnoťte závažnost těchto projevů).*

Kritérium b)

- *Všimnete si, že během dopoledního programu se dvouletá Anetka nezapojuje, má tendenci posedávat, polehávat. Při svačině pozorujete, že nemá chuť k jídlu a začíná mít skelné oči. Jak situaci vyhodnotíte? Vysvětlete, jak budete postupovat.*
- *9měsíční Tomík pofňukává, je rozmrzelý, odmítá jídlo, často si sahá na ouško. Jak situaci vyhodnotíte? Vysvětlete, jak budete postupovat.*
- *Pětiletá Anetka chodí od rána častěji na malou, venku vyhledávala klidnější činnosti, při obědě téměř neudržela moč, při ukládání k odpolednímu odpočinku jeví známky zvýšené únavy a stěžuje si na bolest v podbřišku. Jak situaci vyhodnotíte? Vysvětlete, jak budete postupovat.*
- *Při volné hře dětí pozorujete u 4letého epileptika Tomáše nástup epileptického záchvatu. Popište, jak takový záchvat vypadá, a vysvětlete, jak budete postupovat.*

Kritérium c)

- *Děti se v letním období vrací ze zahrady, která je vybavená prolézačkami a pískovištěm. Jaké zásady je z hygienického hlediska třeba dodržovat, než děti usednou k obědu? Uvedte, jaká zde hrozí rizika z hlediska výskytu infekčních chorob při nedodržení zásad. Jaká opatření je třeba přijmout při výskytu jedné z vámi vyjmenovaných infekcí?*
- *Při vyzvednutí dcery vám rodiče hlásí, že jejich staršímu synovi byla dopoledne diagnostikována spála. Jak budete postupovat? Uvedte, jaká je třeba přijmout opatření k zamezení výskytu nákazy v dětské skupině.*
- *V dětské skupině s 24 dětmi ve věku 2–5 let, o něž pečují tři pečující osoby, si maminka stěžuje, že kvůli špatně nastaveným hygienickým podmínkám pro pitný režim má její dvouletá dcera hnisající opar virového původu. Uvedte zásady, které je třeba dodržovat z hlediska prevence infekčních onemocnění při zajišťování pitného režimu. Jaká opatření je třeba učinit v případě výskytu infekčního oparu?*
- *Poměrně častým původcem infekčního průjmu je salmonela. Uvedte zásady prevence tohoto onemocnění v dětské skupině a vhodná opatření, pokud se v dětské skupině objeví velmi intenzivní průjem hned u několika dětí najednou.*

Kritérium d)

- *Která preventivní opatření mohou bránit výskytu a šíření dětského roupu mezi dětmi?*
- *Při česání batolat zjistíte, že jedno má vši. Jaká preventivní opatření proti jejich šíření je třeba učinit?*
- *Chystáte se s dětmi na naučnou stezku, která vede loukou a lesním porostem. Jaká preventivní opatření učiníte z hlediska možného parazitárního napadení?*
- *Rodiče dítěte, s nímž před několika týdny trávili dovolenou na rodinné farmě, nahlásili výsledek lékařského vyšetření – byla mu zjištěna škrkavka dětská. Dítě bylo ještě minulý týden v dětské skupině. Popište, jaká preventivní opatření je třeba učinit.*

Kritérium e)

→ Zakroužkujte kombinaci výbavy, která do lékárničky¹⁵ první pomoci v dětské skupině patří:

- a) obinadlo – Nurofen čípky pro děti na snížení teploty a proti bolestem – Mucosolvan sirup podporující vykašlávání
 - b) nůžky s kulatou špičkou – sterilní gáza – sprej k dezinfekci kůže a ran
 - c) polštářková náplast – živočišné uhlí – Hylak na obnovení střevní flóry
- Zakroužkujte správnou odpověď. Lékárnička první pomoci v dětské skupině je vybavena:
 - a) prostředky pro poskytnutí první pomoci a po dohodě s rodiči prostředky k uzdravování dětí z běžných dětských nemocí (např. na kašel, průjem, ke snížení horečky)
 - b) prostředky pouze k poskytování první pomoci a ošetření drobných poranění
 - c) prostředky k poskytování první pomoci a ošetření drobných poranění a k uskladnění vybraných léků pro podporu zdraví zaměstnanců (Paralen, multivitaminy, Ibuprofen)
 - Uveďte minimálně jeden prostředek, který obsahuje lékárnička první pomoci v dětské skupině:
 - a) k ošetření drobné odřeniny dítěte:
 - b) k zastavení tepenného krvácení:
 - c) k vyjmutí drobného předmětu (třísky):
 - Zakroužkujte správnou odpověď. K výplachu očí při zasažení nebo poranění cizím předmětem má lékárnička první pomoci v dětské skupině obsahovat:
 - a) fyziologický roztok určený do očí
 - b) kapky do očí s antibiotiky
 - c) mastičku do očí
 - Co z výbavy lékárničky první pomoci vyberete, pokud dítě krvácí z nosu (a jak to využijete)?
 - a) hygienické tampony – na ucpání nosních dírek (a zakloním dítěti hlavu)
 - b) smotky vaty – na ucpání nosních dírek (a položím dítě na záda)
 - c) čisté čtverce gázy namočené do studené vody – posadím dítě do předklonu (a přiložím gázu na zátylek a druhý čtverec gázy mu přiložím na nos)

¹⁵ Obsah lékárničky není stanoven právním předpisem. Pro dětské skupiny s kapacitou 13–24 dětí stejně jako pro MŠ (s výjimkou lesních MŠ) není povinnost mít lékárničku na ošetření dětských zranění stanovena vyhláškou, pro dětské skupiny s kapacitou do 12 dětí platí: součástí vybavení denní místnosti musí být prostředky pro poskytnutí první pomoci.

6.1.4 Orientace v somatologii člověka se zaměřením na dětský věk

Tabulka 4

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit stavbu lidského těla s důrazem na odlišnosti u dětí	Ústní ověření
b) Prokázat znalost anatomie lidského těla	Písemné ověření

Zdroj: [Chůva pro děti v dětské skupině – Národní soustava kvalifikací \(narodnikvalifikace.cz\)](#)

SMYSL OVĚŘOVÁNÍ

Smyslem je ověřit, zda má uchazeč základní znalosti o lidském těle (stavba a funkce) a zná vývojové odlišnosti u dětí v kojeneckém, batolecím a předškolním věku a ví, jak předcházet vlivům, které mohou negativně působit na tělesný vývoj dítěte.

METODICKÝ POKYN

Kritérium b) se ověřuje písemně. Uchazeč v testu určí tři orgány ve slepé mapě lidského těla a obecně popíše jejich funkci a význam (HS str. 7).

PODMÍNKA stanovená hodnoticím standardem

Při ústním ověřování je přítomen zdravotník (HS str. 8), který posuzuje, zda uchazeč na zkoušce prokázal potřebné znalosti. V rámci poradního hlasu své posouzení přednese zkušební komisi.

DOPORUČENÍ

Autorizovaná osoba si připraví soubor otázek ke kritériu a), které je žádoucí sestavit tak, aby bylo možné ověřit znalosti uchazeče z pohledu odlišností tělesného vývoje dítěte, tj. vývoje struktury a funkcí těla dítěte s ohledem na možná rizika a vývojová omezení.

PŘÍKLADY

Kritérium a)

- *Vaše kolegyně naplánovala na hřišti v rámci sportovního dne aktivity pro děti ve věku 4 a 5 let. Jednou z disciplín je také soutěž, kdo se z dvojice vyzvednutých dětí déle udrží na hrazdě. Nohy dětem nemají sahat na podložku. Bezpečnost je dětem zajištěna přítomností pečující osoby. Jedná se pro děti v tomto věku o vhodnou, či nevhodnou aktivitu a proč?*
- *10měsíční Nikolka již podruhé za tříměsíční pobyt v dětské skupině prodělala zánět močového měchýře. Co může být příčinou? Její 3letý bratr ve stejných rodinných podmínkách zánět neprodělal. Čím si to z hlediska tělesných vývojových odlišností lze vysvětlit? Na co si dáte v dětské skupině u malé Nikolky pozor a na čem se zkusíte domluvit s rodiči?*
- *Vaše nová kolegyně naplánovala pro pracovní činnosti se všemi dětmi v dětské skupině ve věku od 2,5 do 3,5 roku vystřihování ježka. Jde z hlediska fyzického vývoje o přiměřenou aktivitu? Pokud ne, proč?*
- *Při hře v dětské skupině 4leté dítě upadlo na záda a „vyrazilo si dech“. Co se stalo? Řekněte název poškozeného orgánu a popište funkci.*
- *Proč musíme být opatrní na hlavičku 8měsíčního dítěte? Popište stavbu a funkci lebky dítěte do jednoho roku. V čem se liší od např. 5letého dítěte?*

- Při pádu z velké výšky (dvojnásobek výšky dítěte), nárazu ve velké rychlosti (nad 35 km/hod) či adekvátně silnému úderu do břicha (např. při nárazu na řídítka kola) může dojít k poškození vnitřních orgánů. Pojmenujte dva břišní orgány, které jsou nejvíce prokrvené, a tedy ohrožené vnitřním krvácením.
- Dítěti v dětské skupině vypadl první zub. Popište, kdy se objevují první mléčné a první stálé zoubky, kolik zubů tvoří mléčný a kolik kompletní chrup.

Kritérium b)

- Určete z nákresu podle tvaru a polohy, o kterou část těla nebo orgán se jedná a jaké jsou jejich funkce (např. kyčelní kloub, tenké střevo, vnitřní ucho).

6.1.5 Bezpečná manipulace s kojencem od 6 měsíců věku

Tabulka 5

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat hlavní zásady bezpečné manipulace s dítětem od 6 měsíců věku, vysvětlit způsoby podpory pohybového vývoje, vysvětlit možné následky chybné manipulace	Ústní ověření
b) Předvést správný způsob zvedání dítěte od šesti měsíců věku (zvedání z polohy na bříšku, z lehu, správný způsob pokládání) předvést chování a nošení dítěte od 9 měsíců věku	Praktické předvedení a ústní ověření

Zdroj: [Chůva pro děti v dětské skupině – Národní soustava kvalifikací \(narodnikvalifikace.cz\)](http://chuva.pro-deti-v-detske-skupine-narodni-soustava-kvalifikaci-narodnikvalifikace.cz)

SMYSL OVĚŘOVÁNÍ

Smyslem je ověřit, zda uchazeč zná zásady bezpečné manipulace s kojencem od 6 měsíců a důsledky nesprávné manipulace.

METODICKÝ POKYN

Uchazeč předvede s využitím modelu miminka bezpečnou manipulaci s dítětem v situaci: zvedání z podložky, zvedání dítěte z polohy na bříšku, způsoby chování a nošení dítěte ve věku 6 měsíců v náručí, předávání dítěte. Uchazeč dále předvede zvedání a pokládání dítěte od 9 měsíců věku, nošení dítěte i způsoby předávání dítěte (HS str. 7).

PODMÍNKY stanovené hodnoticím standardem

Při praktickém a ústním ověřování je přítomen zdravotník (HS str. 8), který posuzuje, zda uchazeč na zkoušce prokázal potřebné znalosti. V rámci poradního hlasu své posouzení přednese zkušební komisi.

K praktickému předvedení autorizovaná osoba zajistí model miminka (HS str. 7).

DOPORUČENÍ

Jako model lze doporučit miminko s volně pohyblivými/ohebnými končetinami i hlavou, na němž je možné velmi dobře simulovat správnou manipulaci s kojencem.

PŘÍKLADY

Kritérium a)

- Úvodní otázka pro všechny uchazeče: *Jakými základními zásadami je třeba se řídit při každé manipulaci s kojencem s ohledem na jeho možné zdravotní ohrožení pro tělesnou a funkční nevyvinutost?*
- *Je vhodné dítě trénovat v posazování, stavění se na nohy a chůzi ještě v době, kdy to samo nedokáže? Zdůvodněte svou odpověď. Jaké následky mohou mít snahy dospělých předbíhat vývojové etapy?*
- *Kdy je možné kojence nosit ve svislé poloze (tj. jakou polohu má dítě samo do té doby zvládnout)? Pokud to nerespektujeme, jakou část těla u něj nadměrně namáháme? Jaká poloha je pro dítě, které není vyspělé pro svislou polohu, vhodnější?*
- *Kterou část těla kojence můžete deformovat chybnou manipulací a polohami při nošení? Jaké to může mít pro dítě následky?*

Kritérium b)

- Uchazeč předvede s využitím modelu miminka znázorňujícího dítě od 6 měsíců bezpečnou manipulaci s dítětem v situaci:
 - a) zvedání z podložky*
 - b) zvedání z polohy na bříšku*
 - c) zvedání z lehu*
 - d) správný způsob pokládání*
 - e) způsoby chování a nošení dítěte v náručí*
 - f) předávání dítěte*
- Uchazeč předvede s využitím modelu miminka znázorňujícího dítě od 9 měsíců bezpečnou manipulaci s dítětem v situaci:
 - a) zvedání a pokládání dítěte*
 - b) chování dítěte*
 - c) nošení dítěte*
 - d) způsoby předávání dítěte*

6.1.6 Vedení dítěte k hygienickým návykům

Tabulka 6

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat a rozlišit základní hygienické návyky vzhledem k věkovým a individuálním potřebám dítěte, zvolit přiměřenou motivaci k jejich nácviu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Na konkrétním zadaném příkladu vysvětlit způsoby vedení dítěte/děti k hygienickým návykům v dětské skupině	Ústní ověření

Zdroj: [Chůva pro děti v dětské skupině – Národní soustava kvalifikací \(narodnikvalifikace.cz\)](#)

SMYSL OVĚŘOVÁNÍ

Smyslem je ověřit, zda uchazeč dobře zná hygienické návyky jako součást výchovy, ví, ve kterém věku by již měly mít děti jednotlivé návyky osvojeny, a umí je k jejich osvojení cíleně vést.

METODICKÝ POKYN

Autorizovaná osoba si připraví soubor minimálně 10 příkladů k ověření kritéria b) (HS str. 7).

DOPORUČENÍ

Zkušební komise by měla sledovat, zda si uchazeč uvědomuje, že je pro dítě vzorem, a proto musí jít vždy příkladem.

PŘÍKLADY

Kritérium a)

- *Přihlížíte situaci, kdy se nová provozní pracovnice podivuje, že sotva dvouletý Jiřík po toaletě obešel umyvadlo a chtěl jít rovnou k obědu. Je požadavek návyku pravidelného mytí rukou v jeho věku přiměřený? Pokud ne, popište, co musíte udělat, aby měl Jiřík ruce před každým jídlem skutečně umyté. Co může být pro Jiříka a další děti v získávání návyků účinnou motivací?*
- *Jaké hygienické návyky by měly mít 6leté děti již upevněné? Zjistíte, že sice návyky pravidelného a samostatného vykonání vytvořené mají, ale ne vždy důsledně je provádějí. Jak u nich podpoříte správný postup, a tím i účinnost hygienických návyků?*
- *Jaké hygienické návyky u dětí v dětské skupině upevňujeme? Jaké podmínky vytvoříme pro to, chceme-li děti vést k samostatnému česání? V kterém věku u dětí očekáváte, že by se mohly správně a samostatně obsluhovat při použití toalety? Co je může účinně motivovat?*

Kritérium b)

- *Máte v dětské skupině batole, jak ho podpoříte, aby vykonávalo toaletu na nočníku? Vysvětlete, jak budete postupovat v upevňování návyku.*
- *Jakým způsobem budete vést kolektiv dětí ve věku dvou až tří let k tomu, aby si před obědem všechny umyly ruce? - Řekněte alespoň jednu motivační říkanku.*
- *Všimnete si, že 3letý chlapec, i když má k dispozici kapesník, utírá si nos do rukávu. Vysvětlete, jak ho povedete k hygienickému návyku smrkání.*

6.1.7 Uplatňování zásad zdravého životního stylu podle věku dítěte

Tabulka 7

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést a zdůvodnit zásady zdravého životního stylu dítěte dané věkové kategorie i s příklady z oblasti výživy včetně dodržování pitného režimu, pohybových aktivit, duševního zdraví a odpočinku	Písemné ověření
b) Uplatňovat zásady zdravé výživy při sestavování jídelníčku pro dítě dané věkové kategorie na 3 dny	Písemné ověření

Zdroj: [Chůva pro děti v dětské skupině – Národní soustava kvalifikací \(narodnikvalifikace.cz\)](#)

SMYSL OVĚŘOVÁNÍ

Smyslem je ověřit, zda uchazeč má základní povědomí o zásadách zdravého životního stylu a své znalosti dokáže využít k vytváření zdravých podmínek dětem v dětské skupině.

METODICKÉ POKYNY

Obě kritéria se ověřují pouze písemně. Požadavky na vytvoření testových otázek jsou dány v hodnoticím standardu (str. 8), pojednává o nich též kapitola Způsoby ověřování odborných způsobilostí/kompetencí.

Pro ověření kritéria a) autorizovaná osoba připraví soubor otázek týkajících se výživy a dodržování pitného režimu, pohybových aktivit, duševního zdraví a odpočinku (viz kritérium).

Pro ověření kritéria b) uchazeč doplní do jídelníčku sestaveného autorizovanou osobu (pro dítě dané věkové kategorie na tři dny) celkem 5 jídel¹⁶ (HS str. 7).

POZNÁMKA

V připravovaných otázkách je vedle stravování (základy zdravé výživy, nevhodné potraviny, pitný režim, obecná znalost potravinových alergií) třeba klást důraz také na dodržování psychohygienických zásad (dostatek pohybových aktivit a odpočinku přiměřené věkové kategorii a individuálním potřebám dětí).

PŘÍKLADY

Kritérium a)

- *Uveďte alespoň tři zásady zdravého životního stylu:*

-
- *Při intoleranci laktózy dítě nesmí:*

- a) *ryži a kukuřici*
- b) *mléko a mléčné výrobky*
- c) *kuskus a špaldové vločky*

¹⁶ Inspiraci pro tvorbu jídelníčku je možné nalézt např. na webových stránkách [Pro zdravotní sestry | 1000 dní \(1000dni.cz\)](#).

- *Pokud Vám rodič sdělí, že jeho dítě má alergii na „lepek“, co to prakticky znamená?*
 - a) *dítě nesmí jíst luštěniny, kukuřici a rýži*
 - b) *dítě nesmí jíst výrobky z obilnin*
 - c) *dítě nesmí pít kravské mléko*

 - *Mořské ryby jsou důležitou částí jídelníčku. Jaká forma jejich podávání je v dětské skupině nejvhodnější?*
 - a) *zapečené kousky ryby v housce*
 - b) *v pomazánce*
 - c) *obalované filé*

 - *Proč je pro děti důležitá snídaně nebo později svačina?*
 - a) *děti, které nesnídají nebo nesvačí, jsou brzy unavené, s poklesem krevního cukru, někdy bolestmi hlavy, bývají nesoustředěné*
 - b) *děti, které nesnídají nebo nesvačí, mají potíže se spánkem*
 - c) *je to dobrá prevence osteoporózy a dalších civilizačních chorob*

 - *Pobyt venku je jednou z nejdůležitějších částí denního programu, kolik času je vhodné trávit venku s dětmi ve věku 2–3 roky:*
 - a) *1 hodina je pro tuto věkovou kategorii dostačující*
 - b) *2 hodiny*
 - c) *dle věku dětí je vhodné s nimi pobývat venku co nejvíce času v dopoledních i v rámci možností v odpoledních hodinách a přizpůsobit tomu program (s výjimkou smogové situace, silného mrazu, větru či poledních hodin v letních měsících)*

 - *Máte dětskou skupinu pro 12 dětí převážně ve věku 2–3 roky, 2 děti jsou ale ve věku 12 měsíců. Kolik času na odpočinek budou potřebovat děti v rámci denního programu v těchto dvou věkových kategoriích? Zdůvodněte:*
-

- *Je vhodné zařazovat do pravidelného pitného režimu kakao s mlékem či jiné slazené nápoje? Zdůvodněte:*
-

Kritérium b)

Tam, kde jsou v nabídce varianty, vyberte (zakroužkujte) z jídelníčku dětí pro věkovou kategorii 2–3 roky jídla tak, aby svým složením byla v souladu s kritérii zdravé výživy, a to jak ve složení jednotlivých jídel, tak také ve skladbě jídel za celý den.

Tabulka 8

<p>1. DEN</p> <p>Svačina dopoledne</p> <ul style="list-style-type: none">a) houska s uzeninou, čaj☒ b) bílý jogurt, banán, čajc) rohlík, Lipánek, okurka, čaj <p>Oběd</p> <p>Polévka:</p> <ul style="list-style-type: none">☒ a) čočková polévka s kořenovou zeleninoub) gulášová polévkac) vývar z uzených kostí s kroupami <p>Hl. chod: těstoviny pomodoro, parmezán, bazalka, voda</p> <p>Svačina odpoledne</p> <ul style="list-style-type: none">a) kukuřičné lupínky s mlékem, čaj☒ b) tuňákově-tvarohová pomazánka, rohlík, kedluben, čajc) ovocné pyré, čaj
<p>2. DEN</p> <p>Svačina dopoledne: bílé pečivo, hrášková pomazánka s lučinou, okurka, čaj</p> <p>Oběd</p> <p>Polévka: zeleninový vývar s rýžovou zavářkou</p> <p>Hl. chod: hovězí maso, rajská, knedlík, voda</p> <p>Svačina odpoledne:</p> <ul style="list-style-type: none">a) houska se šunkou, mléko, čaj☒ b) ovocné pyré (jablko, broskev) s tvarohovými nočky, mléko, čajc) loupák, kakao
<p>3. DEN</p> <p>Svačina dopoledne: šlehaný tvaroh s vanilkou, pomeranč, mandarinka, mléko, čaj</p> <p>Oběd</p> <p>Polévka: krém z pečeného celeru</p> <p>Hl. chod:</p> <ul style="list-style-type: none">a) ovocné knedlíky z jogurtového těsta s tvarohem čaj☒ b) zapečené karbanátky (vepřové maso), brambory s jarní cibulkou, hrášek na páře, vodac) francouzské brambory s uzeným masem, čaj <p>Svačina odpoledne: chléb, hummus, mrkev, okurka, paprika, čaj</p>

6.1.8 Uplatňování metod a forem pedagogické práce s ohledem na věk dítěte/děti

Tabulka 9

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést specifika výchovy dětí v dětském kolektivu. Připravit, vysvětlit a předvést realizaci výchovného celku s minimálně třemi aktivitami (pohybová, tvořivá, didaktická část)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Uvést vhodné výchovné cíle, metody a formy práce podporující rozvoj osobnosti dítěte na příkladech aktivit	Písemné ověření
c) Vysvětlit význam hry při výchově dítěte v předškolním věku a uvést 6 příkladů různých typů her (3 hry v interiéru a 3 hry v exteriéru). Prakticky předvést ukázkou jedné řízené hry	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Uvést kritéria výběru vhodné hračky s ohledem na věk, vývojovou úroveň a potřeby dítěte. Uvést konkrétní příklady vhodných hraček	Ústní ověření
e) Navrhnout vhodnou aktivitu pro dítě/děti v konkrétní situaci a v určeném prostředí s přihlédnutím k věku dítěte/děti a využitím zadaných pomůcek	Praktické předvedení a ústní ověření

Zdroj: [Chůva pro děti v dětské skupině – Národní soustava kvalifikací \(narodnikvalifikace.cz\)](#)

SMYSL OVĚŘOVÁNÍ

Smyslem je ověřit, zda uchazeč dokáže znalosti z výchovné oblasti aplikovat do práce v dětské skupině s dětmi různého věku, a posoudit předpoklady uchazeče pro práci s dětmi (schopnost plánovat přiměřené cíle, vybrat vhodné aktivity, pomůcky, zvolit metodický postup, program realizovat, dokázat motivovat k aktivitě, přiměřeně komunikovat apod.).

Vzhledem k členitosti této odborné způsobilosti je pro zajištění přehlednosti textu uplatněn systém, v němž je každé kritérium samostatně členěno na metodické pokyny, doporučení, podmínky atd.

Vzhledem k členitosti této odborné způsobilosti je pro zajištění přehlednosti textu uplatněn systém, v němž je každé kritérium samostatně členěno na metodické pokyny, doporučení, podmínky atd.

Kritérium a)

METODICKÉ POKYNY

Uchazeč na základě zadání autorizované osoby zpracuje písemnou přípravu výchovného celku, do něhož zařadí minimálně 3 aktivity různorodého zaměření, např. motivační, pohybové, tvořivé (blíže HS str. 6 a kapitola Povinnosti autorizované osoby před zahájením zkoušky).

Uchazeč při zkoušce uvede specifika výchovy dítěte v dětské skupině. Představí připravený výchovný celek. Prakticky předvede komisi vybranou část připraveného výchovného celku s využitím donesených vlastních pomůcek (HS str. 7).

DOPORUČENÍ/DOPLNĚNÍ

Při zkoušce uchazeč nejprve vysvětlí výběr metod a forem práce s ohledem na věk dítěte/děti a následně dle zadání zkušební komise předvede část/části výchovného celku takovým způsobem, jako by pracoval s dětmi.

Autorizovaná osoba sleduje způsob předvedení vybrané aktivity a to, zda jsou vzhledem k věku dětí dodrženy výchovné zásady (přiměřenosti, názornosti, aktivity, posloupnosti) a zda uchazeč zná a naplňuje cíl připraveného výchovného celku (jednotlivých aktivit). Rovněž při zkoušení přihlíží k přízpůsobení komunikace uchazeče k dané věkové kategorii dětí.

PODMÍNKY

Uchazeč má dle hodnoticího standardu svoje pomůcky k předvedení připraveného výchovného celku a pomůcky připravené autorizovanou osobou (viz kapitola Povinnosti autorizované osoby před zahájením zkoušky).

PŘÍKLADY

- Otázka pro všechny uchazeče: *Uveďte specifika výchovy dětí v dětském kolektivu (tj. základní rozdíly ve výchovném působení v rodině a v kolektivu / dětské skupině).*
- *Pro jaký počet dětí a pro jakou věkovou skupinu máte připravený výchovný celek? O jaké aktivity se jedná? Jaké metody a formy práce jste volil/a a proč? Jaké výchovné cíle ve výchovném celku chcete naplnit (k čemu chcete děti zvolenými aktivitami dovést, tj. co je chcete naučit / procvičit / zopakovat / v čem rozvíjet / apod.)?*

Připravte si pomůcky a vyhradte a upravte si pomyslný prostor k výchovné části (zkušební komise může uchazeči určit předvedení třeba jen určitého úseku z předložené přípravy) a poté část předvedte tak, jako by před vámi byly děti (tj. s využitím přímé řeči, přiměřené komunikace, vhodné intonace, příp. s reakcemi na pomyslné projevy dětí, s využitím připravených pomůcek apod.).

Zkušební komise může na závěr klást doplňující otázky k vysvětlení volby aktivit / metod / průběhu předvedení / naplnění cíle uchazečem, např.:

Vedla by zvolená motivace k udržení pozornosti dětí po dobu výstupu? Pokud ne, jak lze očekávat, že by děti reagovaly? Byly zvolené pomůcky dostatečně názorné? Pokud ne, jaké by byly vhodnější?

Kritérium b)

METODICKÝ POKYN

Kritérium b) se ověřuje písemně. Požadavky na vytvoření testových otázek jsou dány v hodnoticím standardu (str. 8), pojednává o nich též kapitola Způsoby ověřování odborných způsobilostí/kompetencí. Hodnoticí standard (str. 7) určuje pro písemné ověření tohoto kritéria kladení otevřených testových otázek.

Toto kritérium je ověřováno formou otevřených testových otázek (HS str. 7). Požadavky na vytvoření testu jsou dány v hodnoticím standardu (str. 8), pojednává o nich též kapitola Způsoby ověřování odborných způsobilostí/kompetencí.

PŘÍKLADY

- Uvedte 2 vhodné aktivity k naplňování cíle „rozvíjet hrubou motoriku dětí“ pro děti ve věku:

6–12 měsíců:

2–3 roky:

4–7 let:

- V případě, že dětem předcítáme, jaké zásady bychom měli dodržovat?

- Uvedte rozdíl mezi spontánní a řízenou činností. Která z nich by měla v dětské skupině převažovat?

- Připravujete si výchovný program pro děti kolem tří let. Na jak dlouho naplánujete řízenou činnost (při níž chcete děti např. seznámit s novým říkadlem)? Zdůvodněte délku vámi naplánovaného času.

Kritérium c)

METODICKÝ POKYN

Uchazeč vysvětlí význam hry a uvede 6 různých typů her pro vylosovanou věkovou kategorii. Prakticky předvede ukázkou 1 řízené hry. Bude se jednat o jinou věkovou kategorii než v kritériu a) (HS str. 7).

DOPORUČENÍ

Zkušební komise se zaměří na znalost her typických (vhodných) pro určitý věk a při praktickém předvedení/demonstraci se zaměří na způsob komunikace – zda je pro děti uchazeč srozumitelný a motivuje k zapojení do hry.

Naplnění kritéria zkušební komise ověří doplňujícími otázkami.

PŘÍKLADY

- Společná otázka pro všechny uchazeče: *Jaký význam má hra při výchově dítěte v předškolním věku?*
- *Uvedte 6 příkladů různých typů her (3 do interiéru, 3 venku).*
- *Předvedte nám ukázkou jedné vámi zvolené řízené hry tak, jako by před vámi bylo (např. 12 dětí) ve věku (např. 3–4 roky), a to od momentu, kdy je budete pro hru motivovat.*

Kritérium d)

PŘÍKLADY

- Společná otázka pro všechny uchazeče: *Podle jakých kritérií byste volil/a hračky pro děti ve věku (např. 6, 9, 12, 18, 24 měsíců, 3, 4 roky, 5–7 let) a proč (s ohledem na vývojovou úroveň a potřeby dítěte)?*
- Uveďte 3 hračky, které u kojenců podporují koordinaci pohybů a rozvíjí smysly.
- Uveďte 3 hračky, jejichž užívání podporuje (jemnou/hrubou) motoriku u dítěte batolecího věku.
- Uveďte 3 hračky, které podporují u předškolních dětí sociální kontakt (obdobně paměť, pozornost, postřeh apod.).

Kritérium e)

METODICKÉ POKYNY / PODMÍNKY

Pro ověření tohoto kritéria autorizovaná osoba připraví soubor minimálně 10 modelových situací. Uchazeč za využití daných pomůcek (přírodniny, předměty denní potřeby, výtvarné potřeby, kostky, maňásek/loutka a leporela) navrhne vhodnou aktivitu, způsob využití pomůcek podle vylosovaného zadání (příklad možných prostředí a situací: první seznámení s dítětem, nečekaný zástup za nemocnou pečující osobu v dětské skupině) (HS str.7).

Uchazeč si podle vylosovaného zadání vybere nejvhodnější pomůcky a předvede způsob využití nebo uvede, jak by určitý předmět/pomůcku využil (HS str.7).

PŘÍKLADY

- *V dětské skupině se 14 dětmi ve věku 1–3 roky se děti převlékají na dopolední činnost venku. V šatně jste dvě pečující osoby a vypomáhá vám provozní pracovnice. Jak zabavíte v malém prostoru šatny děti, které jsou již hotové a musejí čekat?*
- *Na vycházce v lesoparku s 18 dětmi ve věku 4–7 let vás zaujaly kaštany. K jakým různým aktivitám by bylo možné kaštany využít v parku a po jejich nasbírání i v dětské skupině?*
- *V dětské skupině se s počtem 12 dětí ve věku kolem 3 let chystáte k obědu, děti už mají umyté ruce a sedí u stolu, druhá kolegyně řeší problém s dodavatelem jídla, vy máte neklidné děti zabavit. Převeďte/popište, jak to uděláte?*
- *V dětské skupině se 6 dětmi ve věkovém rozmezí 2–4 roky si jdou děti po obědě odpočinout. Jsou již na lehátkách. Dvouletá Simonka nemůže usnout a nechce ležet, jak se zachováte (k dispozici je knížka i maňásek)?*

6.1.9 Řešení nepříznivých výchovných situací z pedagogicko-psychologického hlediska

Tabulka 10

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat strategii vytváření příznivých podmínek a výchovného působení na skupinu dětí a popsat režimová opatření „dne“ (specifika homogenní nebo heterogenní skupiny, vzájemné interakce dětí mezi sebou, odloučení dítěte od matky atd.)	Ústní ověření
b) Vysvětlit význam a způsob nastavení hranic ve výchově dítěte s ohledem na jeho vývojovou úroveň a osobnostní charakteristiku a objasnit principy využití vnitřní a vnější motivace	Písemné a ústní ověření
c) Popsat asertivní postupy při předcházení a eliminování nepřiměřených reakcí dítěte (např. záporné emoce – negace, vztek, dětská asertivita, snaha vyhnout se nepříjemnosti)	Ústní ověření
d) Navrhnout řešení k zadaným příkladům nepříznivé výchovné situace	Praktické předvedení
e) Na modelových situacích navrhnout komunikační strategie při řešení výchovných přístupů	Praktické předvedení
f) Popsat vhodné způsoby komunikace s rodiči pro předcházení nepříznivých výchovných situací a na příkladu předvést komunikaci při řešení problému s rodiči	Praktické předvedení a ústní ověření

Zdroj: [Chůva pro děti v dětské skupině – Národní soustava kvalifikací \(narodnikvalifikace.cz\)](http://www.narodnikvalifikace.cz)

SMYSL OVĚŘOVÁNÍ

Smyslem je ověřit, zda uchazeč má znalosti ze základů psychologie dítěte, díky nimž se orientuje v základních potřebách dětí a základních motivačních mechanismech, a na základě jejich porozumění dokáže řešit i výchovně nepříznivé situace.

Vzhledem k členitosti této odborné způsobilosti je pro zajištění přehlednosti textu uplatněn systém, v němž je každé kritérium samostatně členěno na metodické pokyny, doporučení, podmínky atd.

Kritérium a)

DOPORUČENÍ

Uchazeč např. popíše, jakým způsobem se bude snažit o vytvoření bezpečného prostředí a vytváření dobrých vztahů mezi dětmi, jak připraví adaptaci dítěte na odloučení od rodičů a péči v dětské skupině, popíše režimová opatření dne, doplňující otázky mohou směřovat ke specifickým homogenní a heterogenní skupiny, vzájemné interakci dětí mezi sebou, sourozeneckým vztahům, odloučení dítěte od matky.

PŘÍKLADY

- *Do dětské skupiny před 14 dny byla přijata 8měsíční Karolínka. Při předávání se opakuje srdcervoucí scéna plačícího dítěte, které nechce z náruče rozrušené matky. Popište možná řešení pro zklidnění ranních situací.*
- *Do dětské skupiny s kapacitou 24 dětí a s třemi pečujícími osobami má nastoupit 5 nových dětí ve věku 1–3 roky. Jaká opatření lze přijmout k vytvoření příznivých podmínek pro jejich přijetí? Lze do nich zahrnout i přípravu docházejících dětí? Pokud ano, jak?*
- *Popište způsob, jakým můžete vytvořit bezpečné prostředí v dětské skupině pro dítě z jiného jazykového prostředí?*
- *Jak lze využít různého věku dětí v heterogenní skupině z hlediska příznivého výchovného působení?*

Kritérium b)

METODICKÝ POKYN

Kritérium b) se ověřuje také písemně. Požadavky na vytvoření testových otázek jsou dány v hodnoticím standardu (str. 8), pojednává o nich též kapitola Způsoby ověřování odborných způsobilostí/kompetencí.

DOPORUČENÍ

Ústně lze ověřit, zda uchazeč ví, např. jak nastavit pravidla a pomoci je dětem dodržovat, jak u dětí podporovat rozvoj vnitřní motivace, zda ovládá respektující styl komunikace, nepodporuje rivalitu mezi dětmi zbytečným srovnáváním.

PŘÍKLADY

- *Otázka pro všechny uchazeče: Zdůvodněte význam stanovení výchovných hranic. Lze je s ohledem na věková a individuální specifika dětí uplatnit již v dětské skupině? Pokud ano, vysvětlíte jak.*
- *Uveďte možné důvody, proč děti v dětské skupině nerespektují pokyny.*
- *Dvouletý Jiřík v dětské skupině kouše ostatní děti. Stanovíte s ohledem na věk výchovné hranice? Zdůvodněte řešení.*
- *Dětská skupina má pravidla vyvěšená na stěnách formou obrázků. Nikdo si jich nevšímá a je evidentní, že je děti nerespektují. Co může být příčinou jejich nefunkčnosti?*

Příklady otázek pro písemné ověření:

- *Vysvětlíte rozdíl mezi vnější a vnitřní motivací. Která z nich je vzhledem k dodržování pravidel účinnější?*
-
- *Jsou odměny a tresty z hlediska vnitřní motivace vhodným výchovným prostředkem? Zdůvodněte.*
-
- *Jak nejlépe budete dítě motivovat k sebeobslužným činnostem?*
 - a) *podrobně mu vysvětlím, že je to potřeba*
 - b) *ukážu mu, jak na to, a budu na něj dohlížet, aby to dělalo dobře*
 - c) *ukážu mu, jak na to, dále mu poskytnu už jen potřebnou podporu a nechám mu prostor pro vlastní aktivitu a zažívání vlastního pocitu úspěchu a radosti ze samostatnosti, kterou též ocením*

Kritérium c)

PŘÍKLADY

- *Jste svědkem, jak pětiletý Kuba uhodil 12měsíčního Oldu za to, že ho opakovaně rušil při hře. Popište, jak budete situaci řešit.*
- *2,5letá Amálka projevuje nesouhlas lehem na zem a křikem. O co se z hlediska vývojového jedná a jak budete reagovat?*
- *Dvouletá Lucinka v dětské skupině zakopne a zboří čtyřletým dětem kolejnice s vláčky. Děti se na ni zlobí. Jaká bude vaše reakce?*
- *Pětiletý Lukáš často obtěžuje čtyřletou Marušku. Bere jí hračky, dělá na ni grimasy, pošťuchuje ji. Maruška se aktivně nebrání, ustupuje jeho projevům, které jí však nejsou příjemné. Víte, že se tyto situace opakují. Jak se zachováte?*

Kritérium d)

METODICKÝ POKYN

Autorizovaná osoba připraví soubor 10 příkladů k ověření tohoto kritéria (možné příklady: práce se vzdorovitým, hyperaktivním, agresivním, neposlušným dítětem). Uchazeč si z nich vylosuje tři příklady, ke kterým navrhne vhodná řešení dané situace (HS str. 7).

DOPORUČENÍ

Pro praktické předvedení mohou členové zkušební komise simulovat verbální/neverbální projevy dítěte, na něž má uchazeč reagovat, a tím prokázat schopnost situaci adekvátně řešit.

PŘÍKLADY

- *Chůva pečuje v dětské skupině o skupinu 6 dětí ve věku 2–3 roky. Hrají si jednoduchou hru na zapamatování tří předmětů. Jeden chlapec soustavně prohrává a pak vztekle a agresivně zaútočí na jiného chlapce. Ten si to nenechá líbit – děti se perou. Navrhněte řešení.*
- *V dětské skupině si hrají dvě tříleté děti – Péťa chce hračku, se kterou si hraje Adam. Chůva nabídne Péťovi jinou, podobnou hračku. To ale není TA hračka. Co uděláte?*
- *Do dětské skupiny přišla šikovná 3letá Adélka, která však z domova není u jídla zvyklá sedět u stolu, neustále při stolování odbíhá. Navrhněte řešení, které by přivedlo Adélku ke stolu k ostatním dětem.*
- *Tříletý Lukáš nastoupil před dvěma měsíci do dětské skupiny, kam už dva roky chodí jeho o dva roky starší bratr Honza. Zpočátku se to jevilo pro adaptační proces Lukáše jako výhoda, to ho však už brzdí v procesu osamostatňování, drží se stále u bratra (doslova jej pronásleduje na každém kroku). Ten na situaci začíná doplácet, protože ho situace omezuje v kontaktech s jeho vrstevníky. Navrhněte řešení.*

Kritérium e)

DOPORUČENÍ

Autorizovaná osoba si může pro různorodost připravit alespoň 10 modelových situací. Pro jejich praktické předvedení mohou členové zkušební komise simulovat verbální/neverbální projevy dítěte, na něž má uchazeč reagovat, a tím prokázat schopnost situaci adekvátně řešit.

PŘÍKLADY

- *Jste s 5 dětmi ve věku 1,5 až 4 roky na pískovišti, dvouletý Honzík začne násilím vytrhávat ostatním hračky z ruky a vzteká se. Předvedte, jak budete s dítětem/děťmi komunikovat?*
- *Čtyřleté Karolínce jste řekl/a, aby uklidila panenku, se kterou si hrála. Holčička neuposlechne a s panenkou uteče za roh. Popište, jak vyřešíte situaci, kdy vás dítě nerespektuje. Předvedte, jak budete s dítětem/děťmi komunikovat?*
- *Tříletý Péťa si nechce umýt před obědem ruce. Vzteká se, pokud ho na to upozorníte. Předvedte, jak budete s dítětem komunikovat.*
- *Ve dveřích do dětské skupiny stojí maminka a tříletá Natálka. Maminka ji postrkuje, Natálka vzdoruje, mračí se, nechce se pohnout, v ruce má oblíbenou hračku. Jak budete s Natálkou komunikovat, abyste ji motivoval/a ke vstupu do dětské skupiny?*

Kritérium f)

DOPORUČENÍ

Autorizovaná osoba si může pro různorodost připravit alespoň 10 modelových situací. Pro jejich praktické předvedení mohou členové zkušební komise simulovat verbální/neverbální projevy dítěte, na něž má uchazeč reagovat, a tím prokázat schopnost situaci adekvátně řešit.

PŘÍKLADY

- *Pětiletý Jeník, který dětskou skupinu navštěvuje druhým měsícem, opakovaně ubližuje dětem, nerespektuje pravidla. Vaše dosavadní postupy jsou neúspěšné. Chcete si s rodiči o situaci promluvit. Jaké podmínky pro komunikaci s rodiči vytvoříte? Předvedte, jak komunikaci zahájíte a jak ji povedete.*
- *Víte, že dvouletý Péťa žije s rodiči ve střídavé péči. Po spinkání pro něj přichází tatínek. Dítě pláče, k tatínkovi nechce a říká, že raději počká na maminku. Jak budete reagovat?*
- *Vyřešte tuto modelovou situaci: Maminka přivedla do dětské skupiny dvouletého chlapce. Trvá na tom, že bude celé dopoledne s dítětem v herně. Říká, že chce zjistit, jak se chůvy k dětem během dne chovají. Jaká bude vaše reakce?*

6.1.10 Uplatňování znalostí o vývojových etapách a podpora sociálně emočního vývoje dítěte v raném věku

Tabulka 11

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat základní charakteristiku psychomotorického vývoje dítěte v souvislosti s výkonem práce chůvy	Písemné ověření
b) Popsat vliv chůvy na podporu psychomotorického vývoje dítěte a jeho osamostatňování a socializaci v jednotlivých vývojových etapách	Písemné ověření
c) Uvést aktivity pro rozvoj motorických dovedností v různých etapách vývoje dítěte raného věku	Ústní ověření
d) Uvést aktivity pro rozvoj řečových dovedností v různých etapách vývoje dítěte raného věku	Ústní ověření
e) Popsat vhodné způsoby motivace k činnostem u dětí v různých etapách vývoje dítěte raného věku	Ústní ověření
f) Popsat zásady pro vytvoření bezpečného prostředí pro podporu sociálně emočního vývoje dítěte	Písemné ověření
g) Na konkrétní zadané situaci identifikovat základní projevy psychického vývoje u dítěte raného věku, zvolit a odůvodnit svou reakci	Praktické předvedení

Zdroj: [Chůva pro děti v dětské skupině – Národní soustava kvalifikací \(narodnikvalifikace.cz\)](http://chuva.pro-deti.v-detske-skupine-narodni-soustava-kvalifikaci.narodnikvalifikace.cz)

SMYSL OVĚŘOVÁNÍ

Smyslem je ověřit, zda uchazeč zná základní charakteristiku všech období předškolního věku a na základě toho přistupuje k dítěti individuálně, ví, jak dítě ve zdravém psychomotorickém vývoji podpořit, případně rozpozná vývojové odlišnosti.

Vzhledem k členitosti této odborné způsobilosti je pro zajištění přehlednosti textu uplatněn systém, v němž je každé kritérium na rozdíl od předchozích kritérií členěno samostatně.

Kritérium a)

METODICKÝ POKYN

Pro kritérium a) platí, že bude ověřováno písemně. Požadavky na vytvoření testových otázek jsou dány v hodnoticím standardu (str. 8), pojednává o nich též kapitola Způsoby ověřování odborných způsobilostí/kompetencí.

PŘÍKLADY

- *Popište charakteristickou kresbu postavy od dítěte ve věku zhruba tří let:*
-

- *Popište paralelní hru a uveďte, jakého věku se týká:*
-

- *Charakterizujte období vzdoru (kterého období věku dítěte se týká, jak se dítě projevuje, proč):*
-

- *V kterém věku dítě většinou zvládne chůzi po schodech se střídáním nohou, přeskoky překážek, chůzi v nerovném terénu, zdolávání překážek lezením:*

- a) 18-24 měsíců
- b) 24-36 měsíců
- c) nad 36 měsíců

Kritérium b)

METODICKÝ POKYN

Pro kritérium b) platí, že bude ověřováno písemně. Požadavky na vytvoření testových otázek jsou dány v hodnoticím standardu (str. 8), pojednává o nich též kapitola Způsoby ověřování odborných způsobilostí/kompetencí.

PŘÍKLADY

- *Z popsanych situací určete, jak lze u 8měsíčního kojence vhodně podporovat psychomotorický rozvoj v dětské skupině:*

- a) *je důležité nechávat dítě pravidelně delší dobu o samotě, aby si lépe zvykalo na nepřítomnost dospělých osob*
- b) *je důležité, aby dítě mělo stálou pečující osobu, která mu věnuje trvalou pozornost a dává mu neustálé impulzy pro jeho rozvoj*
- c) *je důležité, aby se dítě v tomto období rozvíjelo i v sociální oblasti, proto je vhodné, aby mělo příležitosti ke kontaktům také s další chůvou/chůvami a ostatními dětmi v dětské skupině*

- *Uveďte, které druhy her jsou vhodné k podpoře socializace dětí ve věku 2–7 let:*
-

- *Popište, čím byste vybavil/a prostředí ročního dítěti, aby bylo pro jeho vývoj podnětné:*
-

Kritérium c)

METODICKÝ POKYN

V kritériu c) se různými vývojovými etapami v raném věku rozumí věk kojenecký s rozlišením vývoje v 6., 9. a 12. měsíci, věk batolecí s rozlišením vývoje věku do 18 měsíců, do dovršení 2. a 3. roku věku dítěte a předškolní věk. Uchazeč zodpoví nejméně 3 otázky na různé vývojové etapy (HS str. 7).

PŘÍKLADY

- Jaké aktivity zvolíte k podpoře rozvoje hrubé motoriky u dětí ve věku: 6 měsíců / 2 roky / 3 roky?
- Jaké aktivity zvolíte k podpoře rozvoje jemné motoriky u dětí ve věku: 9 měsíců / 18 měsíců / 24 měsíců?
- Jaké aktivity zvolíte k podpoře rozvoje koordinace pohybů: 12 měsíců / 24 měsíců / 36 měsíců?

Kritérium d)

PŘÍKLADY

- Kdy a jak v průběhu běžného dne v dětské skupině, kterou navštěvují děti 1–3leté, lze rozvíjet jejich řečové dovednosti?
- Co má mít každá chůva při komunikaci s dětmi z hlediska správného řečového rozvoje stále na paměti? Znáte nějakou dětskou říkanku? Pro jakou věkovou skupinu je vhodná? Na co je třeba si před dětmi při přednesu dávat pozor? Můžete nám ji přednést, jako byste byl/a před dětmi? (Zkoušející mohou sledovat: artikulaci, správnou výslovnost, hlasitost, výšku hlasu a tempo řeči.)
- Jaké aktivity byste si naplánoval/a pro naplnění cíle obohacování slovní zásoby pro děti 1–2 roky a pro děti 2–3 roky?
- Jakou metodou lze účinně, a přitom přirozeně rozvíjet souvislé vyjadřování dětí jakéhokoli věku?

Kritérium e)

PŘÍKLADY

- Jak lze motivovat 7měsíčního kojence k vlastní aktivitě (např. k radostnému sociálnímu projevu, k pohybu – lezení, natahování se, uchopování, sledování objektu)?
- Chcete 2leté děti seznámit s písničkou o kočičce, jak budete děti motivovat, aby se přidaly, udržel/a jste jejich zájem a aby přirozeně projevovaly aktivitu?
- 1,5letého Vítku chcete dovést k posazení se na nočník, kterému se dosud vyhýbal. Víte, že pokusy nemusí být úspěšné, ale chcete to zkusit. Jakým např. způsobem?
- Máte naplánováno s 3letými dětmi vytvořit si společné sluníčko z vytrhaných a nalepovaných kousků. Jak děti můžete motivovat, aby se přidaly a aktivitu si radostně prožily?

Kritérium f)

PŘÍKLADY

- Vyjmenujte faktory, které se v dětské skupině podílí na vytváření bezpečného prostředí pro podporu sociálně emočního vývoje dětí:
-

- Popište, co to je a jak se u dítěte projevuje separační úzkost a jak můžete dítěti pomoci ji překonat:
-

- Popište, jak se projevují děti v prostředí, kde nejsou dodrženy zásady pro vytvoření bezpečného prostředí:
-

- *Můžeme emoční inteligenci dítěte rozvíjet i hrou?*
 - a) *ne, největší vliv na emoční ladění dítěte mají rodiče*
 - b) *ano, chůva může učit děti orientovat se v emocích pomocí příběhů a pohádek, může používat karty s emočními výrazy apod.*
 - c) *ano, chůva je však povinná mít všechny emoční aktivity odsouhlasené rodiči dítěte*

Kritérium g)

PŘÍKLADY

- *2letý Honzík začíná odmítat některá jídla, oblečení, chce dělat věci sám, např. zlobí se, když mu někdo pomáhá, ale sám se obléknout nedovede, zdržuje celou skupinu, při pomoci si lehá na zem, vzteká se. Jak tomu rozumíte? Co uděláte?*
- *11měsíční Jaruška je čiperná, zvidavá, ale stále se plazí, neleze. Co to může znamenat? Co uděláte?*
- *Tříleté dítě vidí na pískovišti červený kyblíček a s výkřikem – „Ten je můj!“ ho bere jinému dítěti. Jak byste tuto situaci vysvětlil/a, co uděláte?*
- *Čtyřletý Pěťa si v ranním kruhu rád bere slovo. I v průběhu dne se vám rád svěří. V jeho vyprávění se však dějí nereálné příhody. Když projevíte pochybnost, přesvědčuje vás, že to tak opravdu bylo. Pěťa je z rodiny velmi dobře veden. Jak si jeho „dětské lži“ vysvětlíte? Budete za ně Pěťu kárat, nebo zvolíte jiné řešení?*

6.1.11 Dodržování etických principů při práci chůvy a vedení dítěte k morálním hodnotám

Tabulka 12

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit zásady správného chování chůvy při výkonu její práce a charakterizovat základní principy osobního vystupování a hygieny a psychohygieny se zaměřením na diskretnost, loajalitu a respektování práv dítěte a rodičů	Ústní ověření
b) Charakterizovat základní etické principy práce chůvy	Ústní ověření
c) Popsat způsoby vedení dítěte k morálním hodnotám	Písemné ověření

Zdroj: [Chůva pro děti v dětské skupině – Národní soustava kvalifikací \(narodnikvalifikace.cz\)](#)

SMYSL OVĚŘOVÁNÍ

Smyslem je ověřit znalost etických zásad výkonu práce chůvy a důsledků při jejich porušování, také ověřit, zda si uchazeč uvědomuje, že výchova dítěte k morálním hodnotám je zásadní součástí výchovy a že je nutné jít dítěti příkladem.

METODICKÝ POKYN

Pro kritérium c) autorizovaná osoba připraví písemný test. Požadavky na vytvoření testových otázek jsou dány v hodnoticím standardu (str. 8), pojednává o nich též kapitola Způsoby ověřování odborných způsobilostí/kompetencí.

POZNÁMKA

V kritériu b) uchazeč charakterizuje hlavní etické zásady chůvy (např. mít úctu k životu, k člověku, respektovat lidskou důstojnost, práva dítěte a rodičů, ctít soukromí rodiny, jednat důvěryhodně, zodpovědně).

PŘÍKLADY

Kritérium a)

- *Vysvětlete, jak a při jakých situacích budete dodržovat požadavek zachování diskretnosti při práci v dětské skupině.*
- *Uveďte zásady, kterými se budete řídit při řešení případného konfliktu s rodiči dětí.*
- *Je nějaká souvislost mezi těmito dvěma požadavky: dodržování etických principů a dodržování psychohygieny u pracovníků v sociálních službách? Pokud ano, vysvětlete ji.*

Kritérium b)

- *Při vytváření etického kodexu dětské skupiny máte příležitost navrhnout pravidla chování ve vztahu k rodičům. Jaké základní etické principy chůvy navrhnete, na co dáte důraz a proč?*
- *Při vytváření etického kodexu dětské skupiny máte příležitost navrhnout pravidla chování ve vztahu k dětem. Jaké základní etické principy pro chůvy navrhnete, na co dáte důraz a proč?*

- *Maminka Petříka se vám svěří, že právě prochází komplikovaným rozvodem a nedaří se jí od situace uchránit ani Petříka. Informujete o situaci všechny ostatní zaměstnance dětské skupiny? O který základní etický princip se jedná?*
- *Celá Anežčina rodina se stravuje vegansky. Vy se s tímto typem stravování u dětí vnitřně neztotožňujete. Anežce rodiče nosí do dětské skupiny vlastní jídlo. Často se ale stane, že by ráda ochutnala jídlo ostatních dětí, které ale veganské není. Jak na situaci zareagujete?*

Kritérium c)

- *Alenka má dnes narozeniny, a proto přinesla dětem gumové medvídky. Alenčin tatínek se s vámi domluvil, že je dětem Alenka rozdá po obědě, a medvídci zatím zůstanou na Alenčině místě v šatně. V průběhu dopoledne ale přistihnete v šatně Pepíka, který stačil sníst skoro celý balíček Alenčiných medvídků. Co uděláte?*

- *Na procházce s dětmi potkáte chlapce mladšího školního věku, který má zjevně vadu nohou, a proto se pohybuje velmi těžce a trhaně. Děti ho se zájmem pozorují a jeden ze starších chlapců z vaší skupiny se mu začne smát. Jak budete na tuto situaci reagovat?*

- *Jedete s dětskou skupinou na návštěvu ZOO tramvají. Děti sedí, vy nad nimi stojíte. Přistoupí starší paní o holi. Jak budete reagovat? Jakou morální hodnotu tím u dětí pěstujete? K jakým dalším morálním hodnotám můžete vést děti v dětské skupině?*

6.1.12 Orientace v podmínkách poskytování služby péče o dítě v dětské skupině

Tabulka 13

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prokázat znalost právních předpisů, kterými se řídí služba péče o dítě v dětské skupině	Písemné ověření
b) Prokázat orientaci v právních podmínkách týkajících se pečujících osob v dětské skupině	Písemné ověření
c) Popsat způsob nakládání s osobními a citlivými údaji v evidenci a souvisejících dokumentech v návaznosti na pravidla ochrany osobních údajů	Písemné ověření

Zdroj: [Chůva pro děti v dětské skupině – Národní soustava kvalifikací \(narodnikvalifikace.cz\)](#)

SMYSL OVĚŘOVÁNÍ

Smyslem je ověření znalosti základů práva uplatnitelného při výkonu práce v dětské skupině.

METODICKÉ POKYNY

Pro všechna tři kritéria autorizovaná osoba připraví písemný test. Požadavky na vytvoření testových otázek jsou dány v hodnoticím standardu (str. 8), pojednává o nich též kapitola Způsoby ověřování odborných způsobilostí/kompetencí.

Autorizovaná osoba má povinnost sledovat aktuální vývoj a reflektovat změny (v této oblasti se povinnost týká orientace v aktuálních právních předpisech).

POZNÁMKA

Smyslem zkoušky není uvádět čísla právních předpisů, v komplexu zkoušky je tato oblast spíše doplňující, ale přesto nezbytnou částí.

Test ověřuje znalosti uchazeče v jednotlivých kritériích z těchto zákonných oblastí:

Kritérium a)

- zákon o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině;¹⁷
- vyhláška o provedení některých ustanovení zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině;¹⁸
- vyhláška o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých;¹⁹

Kritérium b)

- zákon o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině (základní pracovněprávní vztah pečující osoby a poskytovatele; plnoletost, zdravotní způsobilost, bezúhonnost, odborná způsobilost, další vzdělávání)

¹⁷ Zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸ Vyhláška č. 350/2021 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů.

¹⁹ Vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých.

- zákoník práce²⁰ – pečující osoba v zaměstnaneckém poměru, jako zřizovatel zařízení péče o děti se však může dostat i do role zaměstnavatele, odpovědnost za škodu podle zákoníku práce;

Kritérium c)

- zákon o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině;
- zákon o zpracování osobních údajů.²¹

PŘÍKLADY

Kritérium a)

- Děti ve věkové kategorii 6 měsíců až 12 měsíců (do 1. narozenin) mohou být začleněny:
 - a) do dětské skupiny o velikosti 12 dětí
 - b) do dětské skupiny o max. 4 dětech mladších 4 let
 - c) do dětské skupiny o velikosti až 24 dětí
- Vnitřní pravidla a plán výchovy a péče jsou povinnou přílohou smlouvy s rodiči o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině.
 - a) Toto tvrzení je pravdivé.
 - b) Toto tvrzení není pravdivé.
- Standardy kvality péče v dětské skupině nejsou dle právního předpisu povinné, pouze doporučené.
 - a) Toto tvrzení je pravdivé.
 - b) Toto tvrzení není pravdivé.

Kritérium b)

- Výpověď v rámci pracovního poměru na základě uzavřené pracovní smlouvy může dát:
 - a) zaměstnavatel i pečující osoba bez udání důvodů
 - b) pečující osoba vždy bez udání důvodů a zaměstnavatel ve zkušební době bez udání důvodů a později jen ze zákonem vyjmenovaných důvodů
 - c) pečující osoba bez udání důvodů a zaměstnavatel jen ze zákonem vyjmenovaných důvodů s 15denní výpovědní lhůtou
- Poskytovatel (zapsaný v evidenci poskytovatelů od 1. 10. 2021) musí zajistit, aby činnost v dětské skupině od 1. 7. 2022 po celou dobu provozní doby vykonávala alespoň 1 pečující osoba s odbornou kvalifikací:
 - a) z oblasti zdravotní nebo s profesní kvalifikací Chůvy pro děti v dětské skupině
 - b) z oblasti zdravotní nebo s profesní kvalifikací Chůvy pro děti do zahájení povinné školní docházky
 - c) z oblasti pedagogické nebo s profesní kvalifikací Chůvy pro děti v dětské skupině

²⁰ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

²¹ Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

- *Poskytovatel je povinen zajistit pečující osobě další vzdělávání v oblasti péče o dítě v rozsahu:*
 - a) *nejméně 8 hodin za kalendářní rok a v rámci dalšího vzdělávání má povinnost zajistit pečující osobě absolvování kurzu první pomoci zaměřeného na dětský věk alespoň jednou za 2 kalendářní roky*
 - b) *nejméně 16 hodin za kalendářní rok a v rámci dalšího vzdělávání má povinnost zajistit pečující osobě absolvování kurzu první pomoci zaměřeného na dětský věk alespoň jednou za 2 kalendářní roky*
 - c) *poskytovatel si zvolí sám rozsah a druh dalšího vzdělávání*

Kritérium c)

- *Evidence dětí obsahuje osobní údaje, jako je např. jméno a příjmení, narození, údaje o zdravotní pojišťovně, lékařský posudek o zdravotní způsobilosti, doklad o zapojení rodičů na trh práce atd. Kam tyto doklady ukládáme?*
 - a) *do nezamčené skříňky v uzamčené místnosti, kam mají přístup všichni pracovníci dětské skupiny*
 - b) *do uzamčené skříňky, do které mají přístup pouze povolání zaměstnanci dětské skupiny*
 - c) *na otevřené místo u pracovního stolu pečujících osob, aby byly dokumenty co nejbližší po ruce v případě potřeby*
- *DS chce pozvat rodiče na zahradní slavnost. Který způsob nerespektuje pravidla ochrany osobních údajů?*
 - a) *DS pozvánku vyvěsí na facebookovou stránku dětské skupiny.*
 - b) *DS pozvánku pošle elektronicky prostřednictvím hromadného e-mailu s využitím adres z evidence dětí obsahující osobní i firemní adresy.*
 - c) *DS pozvánku pošle elektronicky prostřednictvím hromadného e-mailu s využitím funkce „skryté kopie“.*

6.1.13 Orientace v provozních a hygienických pravidlech při práci s dětmi v dětské skupině

Tabulka 14

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prokázat znalost hygienických požadavků na prostory při péči o děti v dětské skupině	Písemné ověření
b) Prokázat znalost provozních a administrativních podmínek v dětské skupině včetně dokumentace úrazů dětí	Písemné ověření
c) Prokázat znalost základních hygienických pravidel a podmínek při stravování dětí a poskytování stravy podle věku dítěte	Písemné ověření

Zdroj: [Chůva pro děti v dětské skupině – Národní soustava kvalifikací \(narodnikvalifikace.cz\)](#)

SMYSL OVĚŘOVÁNÍ

Smyslem je ověřit, zda se uchazeč orientuje v aktuálních právních předpisech souvisejících s provozem dětské skupiny a zná základní hygienické, provozní i administrativní požadavky na provoz dětské skupiny.

METODICKÉ POKYNY

U kritéria b) se jedná o otázky týkající se systému evidence dětí obsahující všechny informace nezbytné k zajištění péče o děti, administrativu a archivaci dokladů o dětech v péči (HS str. 7).

DOPORUČENÍ

Od uchazeče se neočekává citování příslušných zákonů a vyhlášek, ale základní orientace v hygienických, provozních a administrativních požadavcích na provoz dětské skupiny, proto doporučujeme ověření kritérií spíše otázkami uzavřenými.

POZNÁMKA

Povinností autorizované osoby je sledovat aktuální vývoj a reflektovat změny v příslušných právních předpisech.

Ověření vychází z toho, že uchazeč je seznámen se zákonnými normami, jakými jsou zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů, a příslušné vyhlášky (č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů, a č. 350/2021 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů).

PŘÍKLADY

Kritérium a)

- Hygienické požadavky na dětské skupiny se řídí odlišnými právními předpisy, a to na základě:

- a) kapacity (do 12 dětí a nad 12 dětí)
- b) věku dětí (do 3 let a nad 3 roky)

- Podle vyhlášky č. 410/2005 Sb. musí plocha denní místnosti v provozovně v případě, že je k dispozici jedna místnost, činit:
 - a) nejméně 4 m² na jedno dítě
 - b) nejméně 3 m² na jedno dítě
 - c) nejméně 5 m² na jedno dítě
- Podle vyhlášky č. 350/2021 Sb. musí být úklid:
 - a) zajištěn denně ve všech prostorách, v nichž je poskytována služba péče o dítě v dětské skupině
 - b) 1x týdně se provádí dezinfekce stěn hygienického zařízení, čisté a použité ručníky a lůžkoviny se skladují odděleně
 - c) úklid zajištěn denně v kuchyni, na toaletách a v koupelně

Kritérium b)

- Poskytovatel je povinen mít pro práci s dětmi zpracovaný plán výchovy a péče. Jedná se o vnitřní dokument, který slouží jen pro práci pečujících osob a není veřejný.
 - a) Toto tvrzení je pravdivé.
 - b) Toto tvrzení je nepravdivé.
- Poskytovatel péče o dítě v dětské skupině je povinen uchovat údaje a dokumenty obsažené v evidenci dětí o konkrétním dítěti po dobu (od ukončení poskytování služby péče o dítě v dětské skupině rodiči tohoto dítěte):
 - a) 3 let
 - b) 5 let
 - c) 10 let
- Do knihy úrazů se zaznamenávají²²:
 - a) jen vážné úrazy
 - b) všechny úrazy, které byly lékařsky ošetřeny
 - c) všechny úrazy i drobná poranění, které by mohly mít nějaké následky

Kritérium c)

- Dětem ve věku 6 měsíců až 1 rok zajišťuje stravu:
 - a) poskytovatel nebo rodič
 - b) pouze rodič
 - c) pouze poskytovatel

²² Povinnost zaznamenávat úrazy dětí stanoveným způsobem poskytovateli z žádného právního předpisu nevyplývá.

- *Poskytovatel není povinen pro děti ve věku 1 rok až 6 let poskytovat stravu.*
 - a) *Toto tvrzení je pravdivé.*
 - b) *Toto tvrzení je nepravdivé.*
- *Podle vyhlášky č. 350/2021 Sb. jsou rodiče povinni předat každé ráno označenou krabičku s jídlem pro své dítě na celý den. Smlouva o stravování se s rodiči uzavírat nemusí.*
 - a) *Toto tvrzení je pravdivé.*
 - b) *Toto tvrzení je nepravdivé.*

7 Užitečné informace a odkazy

- **Webové stránky MPSV**

1. odboru rodinné politiky: **aktuální informace, odpovědi na nejčastější dotazy, dílčí dokumenty, výklady k zákonným normám** [Dětské skupiny \(mpsv.cz\)](https://www.mpsv.cz)

2. projektu [Podpora implementace dětských skupin – Domů \(dsmpsv.cz\)](https://www.dsmpsv.cz): **informace pro dětské skupiny (poskytovatele, pečující osoby), informační a metodické publikace, cykly odborných seminářů a videí**

- **Publikace informační a metodické** [Podpora implementace dětských skupin – Informační materiály \(dsmpsv.cz\)](https://www.dsmpsv.cz)

→ Metodika ke standardům kvality péče: [Metodické materiály \(mpsv.cz\)](https://www.mpsv.cz)

- **Zákonné předpoklady (zákonné normy a dokumenty na ně navazující)**

→ [Sbírka zákonů a Sbírka mezinárodních smluv – Ministerstvo vnitra České republiky \(mvcr.cz\)](https://www.mvcr.cz), [úplné znění na specializovaných webech, např. www.zakonyprolidi.cz](https://www.zakonyprolidi.cz)

Dětské skupiny

→ novela zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů

→ vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů

→ vyhláška č. 350/2021 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů

→ [Podpora implementace dětských skupin – Dětská skupina a legislativa \(dsmpsv.cz\)](https://www.dsmpsv.cz)

Zkouška profesní kvalifikace

→ Hodnoticí standard k PK Chůva pro děti v dětské skupině [hodnoticí standard](#)

→ Doporučení MPSV určené autorizovaným osobám [zde](#)

→ zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

→ vyhláška č. 208/2007 Sb., o podrobnostech stanovených k provádění zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, ve znění vyhlášky č. 110/2012 Sb., kterou se mění vyhláška č. 208/2007 Sb., o podrobnostech stanovených k provedení zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání

→ zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

→ zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání

Závěr

Úspěšné vykonání zkoušky profesní kvalifikace Chůva pro děti v dětské skupině opravňuje držitele osvědčení plnohodnotně pracovat v dětské skupině s dětmi ve věku kojeneckém, batolecím a předškolním, tedy v období jejich rychlého fyzického, psychického a sociálního vývoje.

Práce v dětské skupině je proto mnohotvárná, dynamická, a protože se týká toho nejcennějšího, co máme, také velmi zodpovědná.

Pečující osoby se při své práci musí rychle orientovat v podmínkách, které se s neuchající dětskou aktivitou rtuovitě mění, prokazovat permanentní bdělost, vyhodnocovat několik současně probíhajících situací a v případě potřeby se bystře rozhodovat. K tomu musí mít srdce plné lásky, v těle hodně síly a v mysli tvůrčího a veselého ducha. Ale to stále nestačí!

Pečující osoba musí o práci s dětmi také mnoho vědět! A protože jde o oblast multidisciplinární, musí obsáhnout vědění z mnoha oborů.

Zkouška profesní kvalifikace by měla být pro ty, které se rozhodly pro tuto krásnou práci, základem, na kterém budou dále stavět. Aby zkouška byla základem kvalitním, o to se snaží autorizované osoby a jejich zástupci a také tvůrci předpisů. Pak jsou tu další, kteří normativně nastavené podmínky vyloží metodicky, aby se v praxi snáze uchytily. A to byl náš úkol.

Podkladem pro jeho naplnění byl hodnoticí standard. Je uchopen moderně, tj. v souladu s rozumným trendem učit teorii pro praxi. I nabízená metodika jde ruku v ruce s touto ambicí. Nabízí příklady prostoupené praxí. Tak by také měla probíhat zkouška.

Přejme si, aby naše společné úsilí vedlo ke zkvalitňování přípravy chův. U dětí se takový vklad bohatě vrátí.

Pracovníci projektu Podpora implementace dětských skupin